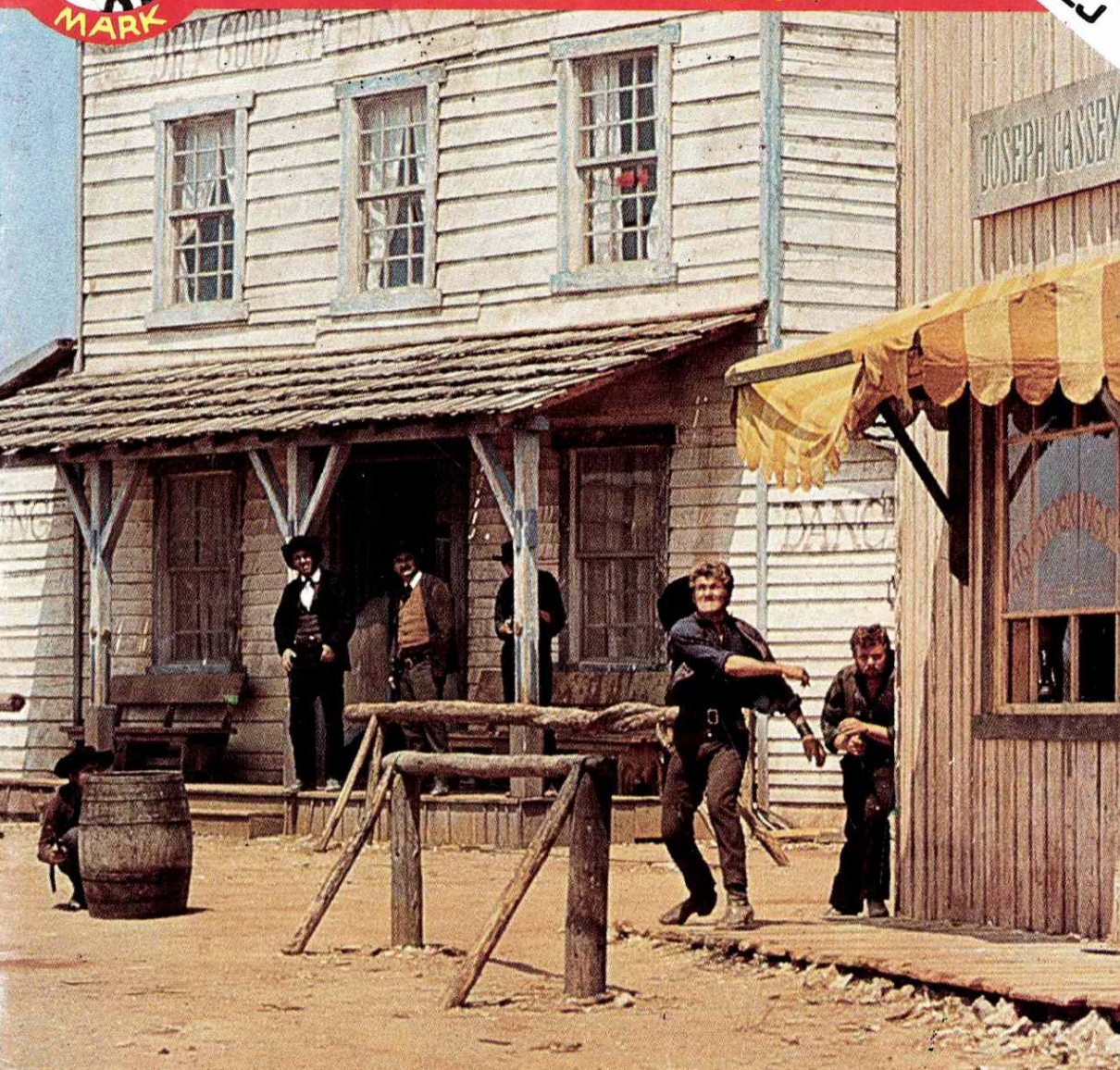

VAJAT ERP

DOK HOLIDEJ

U GRADU SIVOLIKIH

BROJ 129

CENA 2 DINARA

SVAKE DRUGE SREDE

kanjon kveri

Vilijam Mark:

**U GRADU
„SIVOLIKIH“**

Naslov originala:

William Mark:

CAMP LADORE

Copyright 1971. by Martin Kelter
Verlag

U GRADU „SIVOLIKIH“

Sa tornja prezbiterijanske crkve, šuplje i bez sklada, otkucala je ponoć.

Međutim, Santa Fe nije spavao.

Iz mnogobrojnih krčmi još uvek je prodirala svetlost na široku glavnu ulicu. U glavnom birou šerifove kancelarije, koji se nalazio otprilike u sredini glavne ulice, prekoputa Siti Hola, stajao je čovek srednje visine, pepeljasto plave kose i bleđunjavog lica, nasred prostorije i ukočeno gledao u cedulju koju je, pre nekoliko sekundi, neko ugurao spolja, ispod ulaznih vrata.

Feri Greg imao je dvadeset i sedam godina i još do pre nekoliko dana bio ponosan na to što ga je grad izabrao za zamenika teško obolelog šerifa Vintersa. Za to mesto bio je, u stvari, predviđen Džeri Lorejn. Međutim, Lorejn je imao tako malo prijatelja u gradskom veću i mada je on, zapravo, bio sposobni-

ji čovek, ipak je data prednost Feri Gregu.

I, šta sve nije nekadašnji sedlar već doživeo za ovo nekoliko dana! „Ljudi sa vešalima“ hteli su da mu stave do znanja da oni imaju nameru da jednog određenog zatvoreni-ka oslobode iz zatvora. Banda je ukazala na to da može svoj zahtev, u slučaju potrebe, da sprovede i pritiskom na članove Gregove porodice.

Feri Greg nije mogao da se oslobodi straha i zloupotrebio je svoju službu. Zatvoreni-ka je u toku noći pustio iz zatvora.

A onda se dogodilo ono najstrašnije. Slavni maršal Vajat Erp iz Dodž Siti-ja saznao je za to! Mogao je da ga zbog toga optuži.

Greg je hteo da pobjegne, međutim, Vajat je poklonio Gregu još jednom svoje poverenje. Mladi Feri Greg zakleo se te noći da će biti do-

stojan ukazanog mu velikog poverenja.

I sata, eto, opet su mu gurnuli cedulju kroz vrata!

Feri Greg nije mogao da je, sa tako velike udaljenosti pročita, ali, ipak je pretpostavljao.

Nije se usuđivao da se pokrene i priđe vratima da bi podigao cedulju. Međutim, drugog izbora nije imao. Lagano i tromo, nogu pred nogu, pođe i saže se da bi dohvatio komad papira.

Samo sedam reči bilo je napisano na njemu, uspravnim rukopisom: „Gata ćeš još večeras pustiti na slobodu”.

Ispod toga je bio nacrtan veliki trougao, znak bande „ljudi sa vešalima”.

Feri zgužva cedulju i baci je u najudaljeniji ugao sobe.

— Malo će na to da pričekaju, — procedi kroz zube. — Prokleta banda!

Izvadi ključ iz brave, otvori vrata i izađe napolje. Brižljivo zaključa kancelariju.

Kada se nađe na verandi, udahnu duboko sveži noćni vazduh.

Preko iz jednog saluna, odjeknu prodoran smeh nekog čoveka, praćen cikom neke žene.

U baru pored njega treštao je muzički automat.

U jednoj drugoj krčmi raspršta se staklo.

Jedan od mnogobrojnih konja, koji su stajali pred verandama, grebao je kopitom po kamenu na ulici.

Iz nekog dvorišta lajao je pas na mesečinu.

Santa Fe još nije spavao.

Šerif okrenu na levo i, preko teških debelih dasaka na verandi, ode do sledećeg ugla, pređe raskrnicu i stupi na sledeću verandu.

Taman beše prošao „Lovački dom” Frenka Lonegana, kada se iza nje ga naglo otvoriše vrata od krčme. Neki čovek kao metak izlete preko verande, i tresnu nasred ulice.

Greg se okrete i ugleda zdepastog salunera na vratima.

— Prokleta vucibatino! — opsova gostioničar. — Neka te đavo nosi!

Čovek na ulici se podiže i odjednom mu se stvori revolver u ruci.

Feri Greg je stajao tu, ne mičući se.

Tada čovek sa ulice uperi revolver u njega! Feri pogleda zaprepašćeno u nepoznatog.

Tada se na osvetljenom ulazu bara „Čistilište”, pojavi ogromna prilika nekog čoveka.

Luk Šort!

Šerif je odmah prepoznao gorostasnog Teksašanina.

Ovaj je odmah procenio situaciju i viknu:

— Digni ruke uvis, mladiću, ukoliko ne želiš da ti duva promaja kroz pluća.

Čovek pusti revolver na zemlju i, uplašen, podiže obe ruke uvis.

Luk Šort mu priđe, zgrabi ga za okovratnik i, gadeći se, istog trenutka ga pusti.

— Prokletstvo, momak smrdi kao bačva na rakiju!

Bio je to neki drvoseča sa kraja grada i ovde u krčmi je malo više trgnuo!

Od straha kojeg mu je Teksaša-

nin uterao u kosti, odjednom se skoro potpuno otreznio.

Greg nije imao nameru da ga hapsi i mladić brzo pobeže odatle.

Teksašanin dodirnu obod šešira u znak pozdrava i ode svojim putem.

Feri Greg je opet ostao sam na verandi i pogleda niz ulicu.

Sa nekim nelagodnim osećajem u potiljku produži kuda je nameravao. Morao je da misli na cedulju koju su mu banditi gurnuli u kancelariju.

Na uglu prema Linkolnovoј ulici primeti čoveka kako stoji naslonjen na stub od verande.

Prepade se i naglo zastade.

Prepoznao je čoveka koji je tu stajao: bio je to Vajat Erp.

— Helo, Greg! Ima li briga?

Pomoćnik šerifa zatrese glavom. Međutim, imao je čitavo breme briga!

Vajat Erp dodirnu obod šešira, kao maločas Luk Šort, pređe preko puta i odmah zatim nestade u mraku jedne pobočne ulice. Feri Greg gledao je ukočenim pogledom mesto na kojem je maršal nestao.

Mogao je da potrči za njim, da mu dovikne da ima dosta briga i to, zaista, ozbiljnih briga.

Međutim, stajao je i dalje, ukočenog pogleda.

Tek posle nekoliko minuta, okrete se i pođe lagano kući.

Kuća mu se nalazila gore u Dugačkoј ulici i nije bila tako velika.

Tu, u uskoј ulici, bilo je mračno. Ali, ljudi koji stanuju ovde prošli bi svoj put i u najcrnijoj noći. Isto tako i Feri Greg. Popeo se na uzanu verandu i htjede da stavi ključ u ključaonicu.

U tom trenutku neko ga zgrabi za rame i povuče unazad. Pred njim se, istog momenta, pojavi čovek.

Mada se skoro oduze od straha, pomoćnik šerifa se istrže i izmahnu rukom da bi udario nepoznatog.

U tom momentu neko ga odostrag strahovito udari pesnicom u potiljak. Istovremeno, čovek, koji je stajao pred njim, dočeka ga jednim udarcem u stomak.

Kao udarci maljeva pljuštale su batine kojima su ga dvojica nepoznatih obasula.

Feri Greg sruši se, onesvešćen, na verandu svoje kuće.

Koliko je dugo tu ležao, nije ni sam znao. Kada je došao k sebi, na nebu su još svetlucale zvezde, a gore, na glavnom putu, još se primećivala svetlost koja je padala iz krčmi na ulicu.

Pokuša da ustane, ali od bolova je jedva stajao na nogama.

Teturajući se, skliznu sa verande na ulicu, pokuša da se opet digne — ali tada, kao opčinjen, ukočeno pogleda na tamne obrise kapije od dvorišta. Njemu tako poznata, ravna senka, bila je sada prekinuta.

Prekinuta jednim mrtvačkim postoljem, jednim vešalima!

Feri Greg nije bio u stanju da odvoji pogled od crnih greda.

Čovek oseti, da mu hladan znoj obliva telo. Košulja mu se lepila za telo.

Bio mu je potreban čitav minut, pre nego što je uspeo da se podigne i dovuče do verande. Držeći se za ogradu od verande, potraži ključeve na podu i ustanovi, na svoje zaprepašćenje, da su vrata bila otvorena.

Znao je sasvim pouzdano, da maločas nisu bila otvorena. Nije uopšte stigao da ih otključa.

Obuze ga jeza dok je ruku pri-nosio kvaki. Šta ga je čekalo unu-tra?

Ne! Pusti kvaku, okrete se, polete na ulicu i pobeže odatle. Još jedanput baci pogled preko ramena na je-zivo postolje, koje je tamo, u njego-vom dvorištu, štrčalo prema nebu.

Gonjen paničnim strahom, žurio je glavnim putem, ne trudeći se uopšte da ide preko verandi, već je tr-čao pokraj njih, ka svojoj kancela-riji.

Ključ mu je bio u levom džepu. Izvadi ga, gurnu u bravu, okrete, cimnu vrata, izvuče ponovo ključ i zaključa se iznutra.

Stenjući se nasloni na vrata u mračnoj prostoriji. Disao je teško i krkljao.

U sobi nije bilo potpuno mračno. Kroz prozor je prodirala svetlost sa ulice, osvetljavajući pojedine pred-mete u prostoriji.

Greg obrisa rukavom znoj sa čela, ustanovivši tek sada, da je uz put izgubio šešir.

Pipajući po stolu, izvuče fijoku i izvadi napolje kutiju sa šibicama.

Drhtavim rukama je jedva uspeo i šibicu da upali.

Kad, potom, sićušni plamičak o-svetli svojom žućkastom svetlošću prostoriju, oseti pozadi, kod jednog prozora sa strane, nekakav šušanj.

Odmah ispusti šibicu i zgazi je na podu.

Zadržavši dah, pažljivo je osluški-vao u mraku.

Desnu ruku prinese prema desnom

kuku, gde je u kožnoj futroli uvek nosio revolver.

Prazna! Revolver mu je neko uzepo.

Nešto ledeno se steže u grlu po-moćnika šerifa.

Orman sa oružjem! Tamo preko je stajalo sedam vinčesterki i tri krat-ke puške.

Greg polete preko sobe, dođe do ormara sa oružjem, izvadi jednu vinčesterku i napuni je.

Raširenih nogu, sa oružjem na go-tovs, stade i pažljivo oslušnu.

Opet je mogao da se čuje šum po-zadi na jednom prozoru.

— Ko je tamo? — viknu Greg promuklim, umornim, glasom.

Greg pođe nekoliko koraka napred i zastade.

Za trenutak je bilo mirno. Pozadi, negde kod prozora, krcnu jedan od kapaka, koji je maločas po naređe-nju zatvorio jedan od pomoćnika.

Kapak se otvori malo i na prozoru se pojavi glava nekog čoveka.

Feri Greg podiže vinčesterku.

Pucanj odjeknu prostorijom. Šerif mehanički povuče ponovo zatvarač i okide još jedanput. Napuni još je-danput i još jednom okide.

Tri puta urliknu teška vinčester-ka. Meci rasprštaše staklo na pro-zoru.

Pažljivo osluškujući, strelac se ni-je pomerao. Nije se usudio da pođe napred, kako bi video ko je to bio u poprečnoj ulici pred prozorom.

Pucnji ga uopšte nisu ohrabрили, kako bi se moglo pomisliti. Napro-tiv: samo su mu udvostručili strah, utrostručili su ga.

Stavi vinčesterku na sto, potraži

opet šibice. Potom mali plamičak prinese fitilju kerozinske lampe.

Žučkast plamen pušeći se liznu visoko u lampi, sablasno svetleći u šerifovoj kancelariji.

Greg je stajao tako pored vrata kod zida, da ga niko nije mogao primetiti sa prozora.

Znoj mu je sada još više curio sa čela i so ga je pekla u očima. Levom rukom htede da izvuče iz džepa maramicu, međutim, umesto nje napipa komad papira, izvuče ga i raširi.

Bio je to žučkasti komad pergament papira, na kojem je istim uspravnim rukopisom, kao i na prvoj cedulji, bilo napisano:

„Ukoliko Gata još u toku ove noći ne pustiš na slobodu, umrećeš, a umreće, takođe, i tvoji! Drugog upozorenja neće biti.”

Ispod toga stajao je opet veliki trougao bande „sivolikih”.

Greg je ukočeno gledao u slova, koja kao da su počela da igraju tamo-amo pred njim. Ruka, u kojoj je držao cedulju, počela je da drhti.

Šta da radi?

Konačno, kao u transu dohvati veliki svežanj ključeva, koji je pored njega visio na zidu, odgeda se do teških drvenih vrata ka hodniku sa ćelijama, gurnu ključ u bravu i otključa ih.

Pred njim se ukaza mračni hodnik zatvora sa popločanim kamenim podom. Desno su bila vrata sa ćelijama. Zatvor u Santa Feu bio je prilično veliki — pa ipak, još uvek nedovoljan za ovaj grad!

Zatvorenik Gata bio je u prvoj ćeliji. Greg gurnu ključ u veliku

bravu. Pre nego što ga je okrenuo, zastade još za trenutak uobražavajući, da ga tamnoputo maršalovo lice sa tamnim velikim očima opominjući posmatra.

Tada zašišta glas zatvorenika, koji je ličio na siktanje zmije:

— Brže, otvori!

Greg više nije razmišljao. Okrenu teški ključ tri puta i otvori vrata sa rešetkama.

Gata brzim koracima izađe napolje i pođe pored njega duž hodnika sa ćelijama, ka teškim drvenim vratima. Greg je išao za njim i pustio ga kroz vrata od kancelarije da izađe napolje.

Laurentino Gata bio je slobodan. Prijatelj ozloglašenog Lazara Kapučina stajao je ispod nebeskog svoda obasutog zvezdama u Santa Feu.

Posle hapšenja Kapučina, on je hteo da se u bandi „ljudi sa vešalima” probije napred, ali ga je u tome sprečio čovek iz Kentakija, Kid Malinen. Međutim, Malinena je ubio vođu u napuštenom gradu zapadno od Santa Fea. Sada je put za Laurentina Gata bio slobodan. On će da zauzme Kapučinovo mesto i niko neće moći odatle da ga otera.

Šta je on značio, sada se, eto, pokazalo, kada je veliki vođa sproveo u delo njegovo oslobođenje. Davo će ga znati, kako je to vođa izveo! Ali, svejedno je, najvažnije je bilo to da je on sada slobodan.

Ipak vođa nije znao, pošto je tako mnogo polagao na njega, da ovaj Laurentino Gata, ni izdaleka nije mogao da se meri sa svojim prethodnikom Kapučinom. Gata je bio sujetan, uobražen i ciničan. Gore, pri-

likom velikog okršaja kod rančera Granta, nije mogao da u pravom smislu pokaže svoju taštinu i samoživost, jer je Malinen bio pored njega.

Ali, veliki rival sada je bio mrtav, a Lazaro Kapučine, ležao je negde zatvoren u nekom tajnom logoru.

Zbog čega je vođa bande dao isto ime malom naselju, koje je bilo podignuto od strane „ljudi sa vešalima“, nedaleko od jedne napuštene doline kod Santa Fea, kao i logoru u kojem se nalazio Kapučino, niko nije znao, ali, isto tako niko nije ni znao da se kazneni logor, u kojem je bio zatvoren Kapučino, baš tako zove, osim, naravno, velikog vođe.

Da je Laurentino Gata u tom trenutku to znao, verovatno da bi više o tome razmišljao, jer je vođa još uvek smatrao Kapučina, svojim prvim i najboljim, poverljivim, čovekom i da ga nije ni u kom slučaju zaboravio.

Kapučino, koga je, dole u Tombstonu, uhapsio Vajat Erp i koji je, zatim, prebačen u planine Kolorada u ozloglašeni kazneni logor Seskateva II- uspeo je uz pomoć vrhovnog sudije da pobegne iz logora, bio je, u tim istim planinama, od strane Vajata Erpa ponovo uhvaćen i predat u ruke pravdi.

Novi sudija iz Kolorada, posle rasprave iza zatvorenih vrata, nije opasnog „čoveka sa vešalima“ osudio na smrt vešanjem — kao što je to banditi i zasluživao, već ga je proterao u jedan logor, koji uopšte nije bio poznat.

Međutim, veliki vođa bande mas-

kiranih ljudi uspeo je da sazna i za to skrovito mesto!

Šef za sada još nije imao nameru da pokuša da ponovo oslobodi Kapučina. Morao je još uvek da se bori za svoj opstanak.

Ovde gore, u Nju Meksiku, blizu Santa Fea, izgradio je jedno novo uporište. Logor iz koga je želeo da osvoji veliki grad. Nije prenamagljivao ni u čemu, lukava lisica.

Sa svojim ljudima je od jednog napuštenog naselja izgradio novo, tako da je skoro delovalo kao nekakav miroljubivi mali gradić, u kome su se naselili raznorazni doseljenici. Niko nije ni pomišljao, da je kovač Ferguson ili krojač Hampi ili saluner Grifit jedan od članova bande „ljudi sa vešalima“. Ili, da je vitki čovek sa sedim brkovima, koji je na levoj strani grudi nosio šerifovu zvezdu, bio niko drugi do rukovodilac u bandi „ljudi sa vešalima“ Džoze Gonzales! Da je mali debeljuškasti čovek, koji je vodio berbersku radnju, bio Frenk Helmers, za kojim je u dvema saveznm državama bila raspisana poternica zbog ubistva. Svi ljudi koji su se, ovde, u kampu Ladore okupili, bili su nepoznati u Santa Feu.

Veliki vođa nije znao da je Vajat Erp uspeo odavno da „prokljuvi“ njegov logor. Činjenica, da je maršal napao Gatu i Malinena u razrušenom gradu odmah pored Santa Fea, nije ukazivala vođi na to da je maršal već bio i u Ladori. Vođa bande je smatrao da su Gata i Malinen nešto na svoju ruku uradili i lutali okolinom, možda, čak sa namerom da jašu za Santa Fe.

Malinen je bio mrtav. Veliki vođa nije imao milosti kada je bilo potrebno da svoje planove sprovede u delo.

Međutim, nije hteo da se odrekne Gate. Bilo je malo njegovih rukovodilaca koji su bili zaista sposobni. Pa ipak se, po prvi put, razbojnik razočarao u jednog čoveka. Vođa je odavno zaboravio da ranije nije mnogo polagao na Gatu, ali samo zbog toga što je Kapučino cenio Gatu, i vođa ga je isto tako precenio.

Tako je on organizovao oslobodjenje Gate, pri čemu je uspeo da ščepa Grega u svoje kandže.

Feri Greg je konačno postao razbojnik, čovek bez zakona. Pustio je iz zatvora jednog opasnog „čoveka sa vešalima“, koga je maršal, rizikujući svoj život, uspeo da uhvati.

Greg više nije otišao kući. Izašao je iz kancelarije istim putem kao i Gata i izvede konja iz štale. Tek je tada primetio, da mu je vinčesterka još uvek bila u rukama. Osedla životinju, gurnu vinčesterku u korice i uvuče se u sedlo.

Bilo je nekoliko minuta posle jeda, kada je napustio grad.

Nije znao, kuda da krene. Napustio je Santa Fe i mislio je da će to moći da ga spase. Međutim, išao je u susret svojoj propasti.

Jedva da je prešao stotinu koraka od zapadne strane grada, kada se odjednom iza jedne poljske kućice pojaviše dva čoveka ispred njega i preprečiše mu put.

Greg stisnu zube.

— Šta hoćete? — zakrešta.

Tada primeti da su imali na licu marame koje su im dopirale do oči-

ju. Mada nije bio u stanju da im prepozna boju, znao je, da su bile sive.

„Sivoliki“! „Ljudi sa vešalima“!

Feri Greg se osloni obema rukama o jabuku sedla i snažno je steže.

— Ja sam Greg. Pre pola sata pustio sam Laurentina Gata iz zatvora u Santa Feu.

Jedan od dvojice priđe njegovom konju i pruži mu jedan predmet.

Greg prihvati. Bila je to marama, velika siva marama za lice.

— Priveži je! — naredi čovek.

Greg uze maramu i zaveza je preko lica.

— Produži dalje da jašiš! — naredi čovek.

Greg pokrenu svog konja i prođe pored njih.

Posle jedno četiri stotine jardi ugleda nekog jahača, kako stoji pored puta. Još nije ni stigao do njega, kada primeti da je čovek nosio na glavi masku.

Veliki vođa!

Feri Greg se naježi. I nehotice povuče dizgine. Njegov konj zastade u mestu.

Ovaj drugi tada podiže levu ruku i dade mu zapovednički znak da priđe.

Laganim kasom Greg se približi jahaču. Kada je stigao do njega, ponovo zaustavi svog konja.

Nepoznati prošišta bezizražajnim glasom:

— Produži sa jahanjem! Pravo na zapad!

Greg se nije usudio da bilo šta pita. Obode svog konja i kasom odjaha prema zapadu.

To je, dakle, bio on! Lično veliki

vođa! Kako je bilo lako da ga čovek ubije. Da je izvukao revolver ili nož. O tome je samo, razmišljao ne- verni čuvar zakona iz Santa Fea. Nije znao da su ga druga dva „čoveka sa vešalima” posmatrala, kada je stao, pored vođe. Ne bi mu pošlo za rukom, ni ruku da prinese opasaču, a kamoli da izvadi nož, revolver ili čak tešku vinčesterku.

Posle nekoliko milja zaustavio ga je jedan stražar koji ga je predao drugome. Ovaj ga, potom, odvede u napušteni grad, u kome su „ljudi sa vešalima” izgradili kamp Ladore.

Feri Grega doveli su u dvorište saluna gde mu jedan čovek, čije lice nije mogao da prepozna ispod sive marame, izađe u susret. Čovek mu pruži masku.

— Stavi je na glavu, — reče poluglasno.

Greg stavi na glavu masku i konstatova da kroz otvore za oči može dobro da vidi.

Čovek ga odvede u jedan mračni hodnik. Iz njega, kroz velika vrata, uđe u prostoriju u kojoj se beše okupilo oko jednog velikog stola jedno petnaestak ljudi.

Na glavi su svi imali kapuljače i nisu govorili ni reči.

Posle nekoliko minuta jedan od ljudi se podiže i reče:

— Moramo još da čekamo. Doći će vođa lično.

Greg se uplaši kada je prepoznao Gatov glas.

Šta se dogodilo? Pustio je jednog „čoveka sa vešalima” iz zatvora u Santa Feu, i zatim pobegao i okrenuo zločincu leđa. A sada, eto, uleteo je „ljudima sa vešalima” u ruke.

Zbog čega ga oni nisu ubili? Zbog čega su ga doveli ovamo u napušteni grad, o kojem baš ništa nije znao?

Sećao se, kao kroz maglu, da je ovde, na obroncima doline Rio Purka, nekada bilo malo naselje, koje je, međutim, pre mnogo godina bilo napušteno. A sada su, dakle, banditi ovde izgradili jedno naselje i načinili svoj logor. I njega su dovukli u taj logor, međutim, ne kao zarobljenika, već kao čoveka koji je nosio masku, kao i oni sami.

Nije bilo više nikakve sumnje za Grega, da je on, koji je prošle noći zaključao kancelariju u Santa Feu kao šerif, sada postao „čovek sa vešalima”. Potpuno protiv svoje volje, sedeo je ovde, usred strašne bande i ukočeno gledao u maske, koje su bile slične jedna drugoj kao jaje jajetu.

Niko nije govorio ni reči.

Tada se začu sa ulice topot kopita. Odmah zatim zaškripa reza na dvorišnoj kapiji. Još uvek niko nije ništa govorio.

Tada se pozadi otvoriše vrata i dva čoveka udoše unutra. Oni su takođe nosili maske. Mada je svetlost zvezda slabo osvetljavala prostoriju, Greg ipak primeti, da nijedan od njih nije vođa.

Oni ostadoše pored vrata čekajući.

Opet je protekao jedan pun minut. A, tada, uđe on.

Mogao mu se čuti korak dok je prolazio hodnikom popločanog kamenom. Odjekivao je zveket njegovih velikih zvezdastih mamuza.

Odmah zatim pojavi se na vratima, na kojima su dva bandita stajala, kao straža, sa strane.

Feri Greg primeti sada, da je bio vrlo visok, širokih ramena i uskih bedara. Imao je gordo, zapovedničko, samouvereno, držanje.

Za trenutak zastade i ispitivački pregleda skup; zatim podiže desnu ruku, nakon čega jedan od ljudi zatvori vrata za njim. Stolicu, koja je — kako je Greg sada primetio — bila za njega rezervisana, prihvati za naslon i obuhvati obema rukama.

Gregove oči su se, u međuvremenu, već bile toliko privikle na tamu, da je sada bio u stanju da sigurno zaključiti, da je čovek na rukama imao svetle rukavice od jelen-ske kože.

Iako je i maločas već bilo tiho u ovom sablasnom skupu, sada je, moglo bi se reći, vladala grobna tišina. Takođe ni u dvorištu, kao ni napolju na ulici, nije se čuo nijedan zvuk. Ladore je izgledao mrtav i beživotan, kao napušteni grad, koji je ležao nekoliko dolina dalje na istoku.

Bezgranično začuđen i u neku ruku i uplašen, sedeo je Feri Greg usred skupa najopasnije bande, koja je ikada postojala na Zapadu. Već mesecima, bandu je jurio veliki maršal Vajat Erp sa najvećim ogorčenjem i bio joj stalno na tragu. Njoj su se pripisivali najstrašniji zločini i ne samo da je zasluživala najoštriju kaznu, već isto tako i prezir svakog poštenog građanina.

A on, Feri Greg, do pre nekoliko sati još šerif u Santa Feu, sedeo je ovde, usred te bande!

Sve ono što je činilo bandu sablasnom i činilo je tajanstvenom,

došlo mu je tek sada do svesti ispunjena užasom.

Veliki vođa je, uprkos teškim porazima koje je morao da pretrpi, opet izgradio svoju bandu u jaku i jedinstvenu organizaciju. Porazi, koje je banda imala, snažno su uzdrмали disciplinu, međutim, čvrsti čovek na čelu bande uspeo je da svoje ljude ponovno dovede u red, onako, kako mu je to odgovaralo.

Vođa odjednom podiže levu ruku i dva čoveka ustadoše i zatvoriše kapke na prozorima. U prostoriji bilo je sada potpuno mračno.

Jedan od bandita upali šibicu i prinese je svećnjaku na sredini stola. Pri drhtavoj svetlosti šibice, zašiljene maske su bacale izdužene, a-vetinjske senke na zidovima i tavanici.

Zapaljena sveća stajala je u svećnjaku na sredini stola.

Kao opčinjen, gledao je Feri Greg u svetleću tačku na sredini stola. Nije znao da i svi ostali gledaju u nju, kao u nešto mistično, u nešto što ih je opčinilo.

Šta je to trebalo da znači?

Vođa bande je ovaj trik naučio od Irokeza: usamljena sveća imala za cilj, da privuče svu koncentraciju ljudi. Dok su tako ukočeno gledali u tu jedinu tačku koja je sijala, njihovom pažnju nije moglo ništa drugo da odvuče na drugu stranu. Tišina koja je vladala u sobi, sa tim je bivala još veća i to je omogućavalo vođi bande da govori tihim glasom.

Mada u njegovom glasu nije bilo prenaplašenih tonova, ipak je taj glas delovao čudnovato i opčinjava-

juće, tako da je ljudima zaustavljao dah.

Pa ipak, jednoga u ovom sablasnom skupu nije opčinjavala treperava svetlost sveće i reči vođe bande: bio je to Feri Greg.

Misli nevernog šerifa nisu bile prisutne. Umesto svetlosti sveće, video je žućkastu svetlost jedne krčme na glavnom putu i pri toj svetlosti mrko lice Vajata Erpa. Još uvek je osećao njegov ispitivački pogled i još uvek su u njegovim ušima odjekivale reči: — Imate li kakvih briga?

Koliko tada je mladi pomoćnik šerifa bio gord na to što ga je veliki Vajat Erp pozdravio! Sa njim se ophodio kao sa svojim kolegom! A sada je sedeo ovde u društvu onih ljudi, koji su bili najljući neprijatelji čoveka iz Misurija.

Kako je nisko pao!

Čitav svoj život „profučkao” je zauvek. Nikada više neće moći da pogleda u oči velikom pretstavniku zakona, Erpu, kao ni bilo kom drugom šerifu. Nijednom poštenom građaninu više, nikome, kome je ležalo na srecu dobro ove zemlje.

Šta bi maršal rekao, razmišljao je Greg, kada bi mogao da baci jedan pogled na ovaj skup zlikovaca? U ovu prostoriju, u kojoj je iza zaključanih vrata i zatvorenih prozora opasna banda „ljudi sa vešalima” održavala svoje savetovanje!

Šta bi odbegli šerif iz Santa Fea tek rekao, da je znao da je maršal Erp, koji je toliko okupirao njegove misli, u ovom trenutku bio udaljen od ovih vrata manje od sedam jardi!

Posle razgovora sa Gregom na glavnom putu, Vajat Erp skrene u malu Letmanovu ulicu, u kojoj zastade posle nekoliko koraka i okrete se.

Iz mraka dopre do njegovih ušiju glas Doka Holideja:

— Prilično je nemiran, dobri Greg.

Maršal klimnu glavom i pogleda ka glavnoj ulici.

— Da, imate pravo.

— Ne verujem da zaslužuje poverenje, koje ste mu ukazali.

— Ne znam, Dok. Morao sam da rizikujem. Nisam imao drugog izbora. Mi moramo da nastojimo da svakog čoveka privučemo k sebi. Svako ko u ovoj borbi nije sa nama, na žalost, je protiv nas.

— Parola iz biblije, — reče Džordžijanac. — Šteta da ljudi ovde tako malo znaju o Starom zavetu.

Maršal je, doduše, posrnulog šerifa vratio njegovom poslu, međutim, pobrinuo se za to, da ispred kapije od dvorišta kancelarije stoji stražar, koji je imao zadatak da sve nagledala. Na tom mestu stajao je niko drugi do, Džeri Lorejn. Džeri, istina, nije znao zbog čega ga je maršal tamo postavio, a nije uopšte o tome dugo ni razmišljao.

Nije stajao na svom stražarskom mestu ni punih pet minuta, kada ga je neko odostrag udario i savladao.

Tek posle jedno črtvrt sata došao je k sebi. Ležao je čvrsto vezan i zapuštenih usta na zemlji u jednom dvorištu pored nekog točka od kola. Osećao kako mu se uvlači hladnoća

do kosti u telo. Iznad sebe video je nebo obasuto zvezdama.

Posle izvesnog vremena začuo je pucnje i znao je da je preko, u kancelariji neko pucao.

Bila je već zora, kada ga je Teksašanin Luk Šort slučajno pronašao u uglu ovog dvorišta.

Vajat Erp je odredio Lorejna da stoji ispred dvorišne kapije šerifove kancelarije zbog toga, što ga je smatrao valjanim čovekom i u sebi mu mnogo više verovao nego Feri Gregu, koga su ugledni ljudi iz grada postavili, i da bi sprečio da Greg ne padne u raniju grešku. Lorejn je mogao da primeti svakog čoveka koji izlazi iz kancelarije.

— Dođite, Dok! Imamo pred sobom drugi put.

Uzjahaše svoje konje i napustiše usnuli grad.

Maršal je dobro poznavao put prema tajnom logoru „ljudi sa vešalima”. Jahao je isto kao i pre dva dana, na sever preko grebena, odakle je imao dobar pregled u dolinu pred sobom.

Takođe je znao, da su ljudi koji su izlazili iz logora, da bi jahali ka gradu, morali da prođu dole kroz dolinu. Bilo je i suviše rizično da se jaši ovuda gore po grebenu.

Posle napornog jahanja došli su do mesta, odakle se mogao da ima dobar vidik u dolinu „sivih vukova”.

Obojica skliznuše iz sedla, ostaviše svoje konje i podoše dalje grebenom, gde se najzad zaustaviše i sedoš. Maršal pokaza prema mračnoj dolini, koja je bila donekle osvetljena sjajem zvezda.

Kockar začuđeno pogleda u sive

kuće, koje su se pružale sa leve i desne strane uzanog glavnog puta kampa Ladore.

— Ovi lupeži su zaista namazani svim farbama — pređe tiho preko usana čoveka iz Džordžije. — Iza brati ovako skrovito mesto — to je već za priču! Niko ih neće, kako njih, tako ni njihovog vođu, tražiti u ovom gnezdu. Izgleda, kao da su ovde, te vucibatine ponovo izgradile kuće?

— Da. Ceo grad je iznova podignut. Kladim se, da ovi lupeži preko dana izgledaju kao najpošteniji građani.

— Da li ste sigurni u to da vas osim Gate i Malinena niko drugi ovde nije video?

— Da, siguran sam. Međutim, nisam siguran da vođa ne sumnja da sam bio ovde.

Holidej lagano zatrese glavom.

— Ne verujem da je mogao da dođe na tu pomisao. U tom slučaju bi on, verovatno, ovo gnezdo ođavno napustio. On veruje da ste vi Gatu i Malinena pronašli dole, u peskovitoj dolini.

Dole, u „dolini vukova” izgleda kao da se nije ništa događalo. Nigde nikakvog šuma i nijedne jedine svetlosti.

Holidej prošaputa:

— Gde pretpostavljate da su postavili stražare?

Maršal pokaza desnom rukom preko na brežuljak, gde se mogao videti jedan veliki žbun tamariske.

— Tu mora da stoji.

— Mogu li da ga ulovim?

Čovek iz Misurija zavrte glavom.

— To ću ja da uradim — i kao neki Indijanac, poče da se prikrada.

Maršal se šunjao u polukrugu oko jednog peskovitog uzvišenja, dok nije stigao sa druge strane žbunja od tamariske. Tamo se uspravi na kolena, kako bi mogao malo bolje da osmotri.

Žbunje je bilo prilično gusto, tako da je jedva uspeo nešto da razazna.

Morao je, znači, da se više približi kampu.

Puzeći veštinom pravog Apača uspeo je da se nečujno približi na sedam jardi iza velikog žbunja tamariske.

Tada ugleda priliku jednog čoveka koji je čučao na sedlu sa prebačenim čebetom preko ramena. Očigledno je bio zadremao. Držao je pušku obema rukama.

Maršal nije hteo da rizikuje i da odmah napadne stražara, koji je očigledno dremao jer bi ovaj mogao svojom drekom probuditi čitav logor.

Vajat je morao još više da mu se približi.

Sasvim lagano, inču po inču, pomerao se napred.

Bilo mu je vrlo naporno da se kreće na ovakav način. Tek posle mukotrpnih vežbi mogao je, jedan tako težak čovek, da se šunja na vrhovima prstiju ruku i nogu, ne dodirujući pri tome, telom zemlju. Pri svakom kretanju nije se čulo gotovo, nikakav šum.

Sada je bilo pet jardi, pa četiri, još samo tri...

U tom trenutku stražar podiže glavu.

On pogleda dole ka dolini u kuće, gurnu šešir sa čela i protirja nos. Zatim, pogleda prema grebenu, tačno u pravcu u kome se nalazio Dok Holidej.

U tom trenutku iz doline začu se topot konjskih kopita.

Bio je to Feri Greg sa svojom pratiocima.

Oba čoveka, koja su jahala ravnim putem iz Santa Fea mogla su, naravno, mnogo brže da napreduju nego Vajat Erp i Dok Holidej koji su jahali uskim stazama preko grebena.

Stražar se podiže, zbaci čebe sa ramena i ispruži ruke, pri čemu zadržava pušku u desnoj ruci.

Nešto više od dve jarde iza nje, sasvim priljubljen uz zemlju, ležao je čovek iz Misurija.

Sada je bilo još opasnije za bilo kakvu inicijativu. Ljudi, koji su se pojavili, dole, na glavnom putu, mogli bi čuti svaki veći šum, a kamoli neki uzvik.

Pa ipak, čovek iz Misurija nije imao drugog izbora. Stražar je mogao svakog trenutka da se okrene i da ga primeti.

To se i dogodilo. Čovek se okrete. U istom trenutku ga pogodi pravo u bradu pesnica čoveka iz Misurija, koji se beše naglo digao, tako da ovaj bez glasa pade na leđa i ostade da leži u pesku.

Vajat mu odmah stegnu maramu, gurnu je u usta, izvađi mu maramicu iz džepa i još zaveza sa njom zapušena usta. Zatim mu skide opasač sa pantalona priveza mu ruke i noge.

Razoružao ga je i odvukao ga do

žbunja tamariske, gde ga je još jednim kaišem čvrsto privezao za jedan jak koren od žbunja.

Tek što beše završio ovaj posao, čovek iz Misurija, na svoj užas, ustanovi, da su se dva čoveka uputila sa kraja glavnog puta prema istom brežuljku gde se i on nalazio.

Maršal kleknu na desno koleno i izvadi svoj veliki „bantlajn“ specijal iz leve futrole. Napregnuto je posmatrao dve prilike koje su se približavale.

Prokletstvo! Bili su suviše blizu, da bi mogao da puca! Međutim, da istovremeno savišća dva čoveka, to u ovom položaju nije bilo ni malo jednostavno, ukoliko nije mislio da izazove veliku buku.

Čovek iz Misurija odluči da uzme čebe, da sedne na sedlo i da izigra stražara.

Ona dvojica približavala su se na nekih pedesetak jardi, zatim stadoše i okretoše se.

Dole na putu se nešto primećivalo. Neki jahač je dolazio putem prema gradu, ali skrenu odmah iza prve kuće i izgubi se jašući pored dvorišta.

Ona dvojica su još uvek stajala gledajući prema kućama i nešto se došaptavala.

Zatim se okrenuše i produžiše dalje uz obronak, do žbunja tamariske, gde su znali da se nalazi stražar.

Čovek iz Misurija je čvrsto stezao levom rukom „bantlajn“ specijal, čiji je vrh provirivao ispod čebeta. U desnoj ruci držao je stražarevu pušku.

Kada su se dvojica približila na deset koraka, zastadoše.

— Hej, Kris! — viknu jedan od njih poluglasno.

— Šta je bilo? — prožišta maršal.

— Je li oyde sve u redu?

— Sve je u redu, — odvrati Vajat.

Čovek koji je sa njim razgovarao, približi se za još dva koraka i reče:

— Vođa je stigao.

— Da, znam, — odgovori Vajat zevajući.

Čovek viknu:

— Hej, imam osećaj da ćeš skoro da zaspiš, čoveče.

— Ne trućaj! — odgovori Vajat drsko.

— Nemoj slučajno da ti padne na pamet, — reče „čovek sa vešalima“ i pogleda okolo duž grebena. — Doveo sam sa sobom Boskoa, koji će zajedno sa tobom da čuva stražu.

— Zbog čega? — usudi se Vajat da upita.

— Zbog čega? — Čovek ga pogleda mrko. — Ti umeš da postavljaš blesava pitanja, dragi moj prijatelju! Znaš sasvim dobro, da vođa udvostručava sva stražarska mesta, kad je u logoru.

— Ah, da, tačno.

— Bosko će da stoji tamo napred.

— Tamo napred, zbog čega? — Vajat je i dalje bio uporan.

— Zato što ja tako hoću! Vas dva lupeža ne smete da budete zajedno. Znam da ćete u tom slučaju, ili da igrate poker ili da zaspate. Ali ovako će jedan paziti na drugog.

Čovek sa maramom preko lica se okrete i ode niz obronak, ne progovorivši više nijednu reč sa Boskom.

Sada je i Vajat primetio da je ovaj Bosko imao maramu preko lica. Umesno bi bilo da i on takođe stavi sivu maramu preko lica.

Čovek iz Misurija je pre nekoliko nedelja zajedno sa Dok Holidejom uspeo da zapleni dve takve marame i svoju je uvek nosio sa sobom. Izvadi je iz džepa i priveza preko lica.

Bosko je stajao na svom mestu kao nekakav panj.

Šta je moglo da se desi? Svezani zarobljenik je mogao svakog trenutka da se probudi iz nesvestice i tada da bilo kakvim glasnim pokretom stavi do znanja da je savladan.

Pomoćnik vođe još nije ni sišao u dolinu, kada se Vajatovo strahovanje ostvari.

Zarobljenik se pomeri i progunda nešto. Doduše, pomoćnik vođe više nije mogao da ga čuje, ali Bosko odmah okrete glavu.

Vajat se dovuče do zarobljenika i zašišta mu na uvo: — Zaveži, mlađiću! To ti je jedina šansa. Inače ćeš trenutno da nestaneš.

Kad je Vajat hteo da se vrati na svoje mesto Bosko viknu prigušenim glasom:

— Šta je to tamo, Kris?

— Ništa.

— Šta se šećkaš tamo-amo? — upita Bosko sumnjičavo.

— Moram malo da se razmrdam,

— odgovori Vajat promuklo. — Ne mogu satima da čučim na jednom jedinom mestu.

— Onda si to mogao da kažeš Helmers.

Pomoćnik vođe, znači, zvao se Helmers.

Vajat ponovo sede na sedlo i stavi čebe preko sebe. Motrio je pažljivo kako na Boska, tako i na zarobljenika u grmlju tamariske. Svakog trenutka je Kris mogao opet da se pomeri.

Međutim, ne dogodi se ništa. Bilo je očigledno da je Krisov strah bio veći nego njegova vernost bandi.

Bosko se osloni na cev svoje puške i ukočenim pogledom posmatrao je obronak. Zadatak, koji mu je bio poveren, izvršavao je, kako se videlo, vrlo ozbiljno. Takvi ljudi su bili potrebni velikom vodi.

Pomisao, da se vođa bande nalazi dole u kampu je maršala strašno užbuđivala. Mada je dobro znao da je razbojnik okružen velikim brojem opasnih ljudi, čvrsto je odlučio da siđe dole u kamp.

Beznadežno je bilo da preuzme nekakav napad na tog čoveka, sada. Beznadežno i opasno. Međutim, maršal nije bio čovek koji se predavao, pa i kada su prepreke tako reći nepromostive.

Ali, kako da siđe u grad, kada mu je ovaj prokleti Bosko bio na putu? Da li da ga sada napadne?

Bosko nije bio spavalica, kao njegov drug Kris. Pažljivo je posmatrao obronke grebena. Vajat je čučao na sedlu i ukočeno gledao u njega.

Kada je maršal posle izvesnog vremena bacio pogled unazad, ka brežuljku, pomislio je da će mu srce prestati da radi. Na, oko trideset jardi, je ugledao na istom putu, kojim je i on došao, jednu crnu tačku u senci obronka.

Tačku kao neki veliki kamen.

Ali, čovek iz Misurija znao je sasvim pouzdano, da se pre četvrt sata na putu nije ništa primećivalo. Bi li je to čovek!

Vajat pogleda brzo prema Bosku i kada je video da on i dalje isto tako stoji, pogleda opet prema crnoj tački, koja se približavala.

Neko je puzio po maršalovom tragu prema tamariskama!

Dok Holidej?

Čovek iz Misurija nije mogao biti siguran, jer mu je bilo poznato, da kockar nije voleo takve napore. Vajat je, takođe, znao, da je Džordžijanac isto tako dobro izvežban da se prikrada.

Sasvim lagano, prilazio je čovek sve bliže i kada je došao na petnaestak jardi, odjednom kratko podiže desnu ruku.

Holidej! Sada je maršal bio siguran.

Kakva smelost! Kockar je davno stigao u polje osmatranja stražara, koji je tamo stajao i kretao se i dalje napred.

Vajat je hteo da mu da znak rukom, da se dalje ne približava, kada odjednom začu Boska kako zašišta:

— Hej, Kris da nisi opet zadremao?

Vajat baci jedan brzi pogled prema tamariskama, i kada se uveri da se zarobljenik ne pomera, prošišta mrmljavim glasom: — Ti pišaš i suviše, Bosko.

Zabrinuto pogleda u pravcu iz kojeg se približavao Holidej.

Međutim, kockar se tako vešto

kretao napred, da bi maršal, u drugoj prilici, glasno izrazio svoje zadovoljstvo.

Vajat se podiže i pođe nekoliko koraka prema Bosku.

— Hej, vidiš li tamo gore neku sivu mrlju na obronku grebena? — prošišta stražaru.

Ovaj se pomeri dva koraka unapred, udaljavši se na taj način od Holideja i skupi obrve.

— Ne, ne mogu nista da otkrijem. Gde to?

Vajat se približi. — Čekaj, ja ću ti pokazati.

— Ne, osćtani tamo gde si, — zafrkta Bosko.

— Ti mora da si poludeo, — progundā Vajat. — Naša je dužnost da ovde dobro pazimo. Šta misliš šta bi se dogodilo ukoliko bi neko odavde otišao u grad?

Dok je ovo govorio Vajat se sve više približavao prema Bosku. Međutim, njegova glavna briga bio je sada Kris, koji bi i najtišim pokretom izazvao najveću opasnost.

Čovek iz Misurija prišao je Bosku na tri koraka. Ovaj htede da ga pogleda. Ali, Vajat pokaza rukom prema grebenu.

— Tamo! Zar ne vidiš? — prošišta.

Bosko krenu dva koraka napred i kleknu na levo koleno.

U tom trenutku čovek iz Misurija polete na njega i obori ga jednim snažnim udarcem pesnice.

Mogao je da se čuje samo tih, jedva razumljivi grleni krik. Maršal tada rukom začepi Boskova usta i kada se beše uverio da je ban-

dit izgubio svest, zaveza ga i zapuši mu usta na isti način kao i Krisu. Odvuče ga do žbunja tamariske i priveza ga tamo, nedaleko od drugog bandita, za jedan koren od žbunja.

Dok Holidej čučao je pored sedla na zemlji.

— Zbog čega ste došli? — upita ga maršal.

— Morate da mi oprostite, što sam morao da idem jednim vrlo nepodesnim putem i tako izgubio punih dvadeset minuta, — reče čovek iz Džordžije, — umesto da stignem ovde za dva minuta preko obronka do vas. Prvo, nisam mogao da vidim dobro šta se ovde događa, a drugo, mislio sam da bi vas možda zanimalo, da su dva čoveka izašla dole iz jednog dvorišta i da se na prilično neobičan način kreću gore prema grebenu.

— Prokletstvo! — progundā maršal. — Gde se nalaze ta dvojica?

— Njihov je put prilično dug, i obzirom da se kreću po zemlji na isti naporan način, puzeći, kao i nas dvojica, najverovatnije će stići do grebena kroz četiri minuta.

— Ostanite ovde da sedite i pokrite se čebetom preko ramena. Maločas je ovde bio jedan od vođinih pomoćnika, po imenu Helmers. Ovaj koga sam oborio je Kris, a drugi, koga smo sada uhvatili, je Bosko. Ukoliko vođin pomoćnik dođe ovamo gore, onda mu došapnite, da je Bosko otišao preko, prema grebenu, jer je video da se tamo neko kreće.

Holidej klimnu glavom, shvatio

je potpuno situaciju. Ogrnu se čebetom preko ramena i sede na sedlo dole.

Vajat Erp otrča pognuto odatle. Sada više nije imao niti vremena, niti prilike da natenane puza po zemlji. Duboko sagnut trčao je oko uzvišice. Stigao je do mesta gde su se nalazila oba konja, tačno u trenutku kada su dva čoveka prilazila sa druge strane.

Vajat je stajao sada sagnut iza grebena sa puškom u ruci.

— Šta je to? — prošišta.

— Ko si ti?

— Glupo pitanje! Bosko, — prošišta Vajat.

— Pa šta radiš tu, čoveče? Treba da stojiš tamo preko.

— Znam, ali palo mi je u oči, da se tamo nešto pomera. Šta tražite vas dvojica?

Prošle su tri sekunde, a tada odgovori jedan od razbojnika:

— Vođa nas je poslao prema istочноj strani, kako bismo osmotrili susednu dolinu.

— Dobro, a sada se gubite! Susedna dolina je preko i nije ovde.

— Znamo. Ali, videli smo tebe ovde gore.

— Brzo, gubite se! — prošišta Vajat.

— Da, da, u redu je. Hajde Čarli, — zakrešta čovek i obojica se odvukoše odatle.

Vajat obrisa male graške znoja sa čela.

Dakle, i to je dobro proteklo. Prava sreća, da je Holidej bio tako obazriv!

Vajat ostavi oba konja i vrati se

istim putem prema grmlju tamariske, gde ga je kockar čekao.

— Šta nameravate sada?

— Moram dole u kamp.

— Aha, — reče Džordžijanac i uputi ispitivački pogled u lice svog saputnika, koje je bilo osvetljeno slabom svetlošću zvezda.

— Vi ste željni zadovoljstva, kako mi se čini.

Vajat beše čvrsto stisnuo zube. Tada procedi: — Moram da siđem dole, Dok! On je u gradu.

— On? Da nije vođa?

— Da.

— Otkuda to znate?

— Helmers je to rekao. Oni su, doduše, oprezni, međutim, još uvek nisu dovoljno oprezni ti „sivoliki“ banditi.

— Vidi se da im nedostaje Kapučino, gde god stignu i gde god stanu, — primeti kockar podrugljivo.

Maršal je još uvek stajao pored njega, kada se odjednom trže. — Hej, odande dolazi još jedan!

Dole na putu mogla je da se primeti prilika jednog čoveka, koji je očigledno žurio uz obronak.

— To je Helmers! — reče Vajat.

— I šta sada? — upita ledeno čovek iz Džordžije, ne pokazujući ni trunke uzbuđenja.

— Sedite gde ste.

Vajat otrča do zarobljenog Boskoa, skide mu šešir sa uzanim obodom sa glave, stavi ga sebi na glavu, uze pušku i udalji se malo od Holideja na mesto na kojem je Bosko do maločas stajao.

Helmers sada dođe do grebena.

Bila je to đavolska situacija za čo-

veka iz Misurija. Jer, ukoliko bi ga Helmers smatrao za Boskoa, morao bi biti slép. Bosko je bio skoro za čitavu glavu niži od maršala.

Vajat potraži nogama neku udolinu u zemlji i još zakopa čizmom po pesku, što ga, stvarno, u očima pomoćnika vođe koji je prilazio, učinio manjim.

Maršal je netremice gledao prema obronku grebena, oslonjen na pušku, kao maločas Bosko.

Dok Holidej, koji je sedeo samo nekoliko jaŕdi udaljen od žbunja tamariske i od dva zarobljenika, beše izvadio svoj revolver i zapeo oroz. Helmers bio je još suviše daleko da bi mogao da čuje nešto, međutim, Bosko i Kris su to sasvim sigurno dobro čuli.

— Pazite dobro, prijatelji, — prošaputa kockar. — Moje ime je Holidej, Džon Henri Holidej. Pretpostavljam, da ste za mene već čuli. U slučaju da niste, onda će vam zvuk revolverskog dovoljno objasniti. Ko pomeri ijedan prst, gotov je. To što ste još uvek u životu, možete da zahvalite samo činjenici da je maršal popustljiv. Ja, međutim, nisam maršal i nemam nikakvog razloga da budem popustljiv sa ljudima koji za mene predstavljaju opasnost. Prema tome, upozoreni ste.

Ukoliko su „ljudi sa vešalima“ do sada još i sumnjali ko ih je savladao, sada su u to bili ubeđeni. Sledeni od straha ležali su u podnožju tamariske i pažljivo osluškivali u noći. Njihove oči bile su prikovane u nepokretnu priliku preko na sedlu.

Bio je to, dakle, Dok Holidej!

Niti bivši poštanski razbojnik Bosko Henderson iz Dalasa u Teksasu, ni nekadašnji pružni radnik Kris Presli, nisu sumnjali u to da je kockar ozbiljno govori.

Helmers beše zastao na polovini obronka i pogleda prema Vajatu Erpu.

— Hej, — prošišta.

Vajat okrete glavu i pogleda prema njemu dole. Desnu ruku beše oslonio na pušku, dok mu je leva počivala na dršci „bantlajn” revolvera.

— Šta je bilo, Helmerse? — upita.

— Čoveče, zašto trčiš tamo-amo?

— Šta je bilo?

— Pitao sam te, zbog čega nisi ostao na svom stražarskom mestu.

— Ostao sam na svom stražarskom mestu. Kris, idiot, verovao je, da je tamo dole nešto primetio. Zbog toga sam otišao gore do njega. Međutim, sve je u redu.

— Ako ne možete da se skrasite na jednom mestu onda idite do đavola! — prosikta pomoćnik vođe, podiže preteći pesnicu i potom se okrete i krenu prema dolini.

Nije ni slutio u kakvoj se opasnosti nalazio.

Njih su, dakle, posmatrali odozdo iz grada. Kakva sreća da Helmers nije video, kada je maršal savladao Boskoa.

Bilo je jasno, dakle, da je silazak ovuda niz obronak prema kampu bio nemoguć.

Vajat je bio ubeđen u to da, ukoliko je Helmers i dalje osmatrao obronak, nije mogao da primeti Doka

Holideja. Postojala je, prema tome, još samo jedna mogućnost za čoveka iz Misurija: Morao je da zameni mesto sa Dokom.

— Dok, — prošaputa, — dođite ovamo.

Kada Holidej dođe do njega, Vajat mu dade Boskov šešir i već htede da krene.

— Kuda ćete? — prošaputa Holidej, kada maršal leže pored njega nisko na zemlju.

— Pa to već znate, Dok. Dole u grad.

Holidej se osloni na pušku, pogleda prema obroncima grebena i reče:

— Ima ljudi, koji uvek moraju nekuda da putuju i protiv kojih ne može ništa da se učini. Najgore u toj stvari je samo to, da oni uvek putuju u pogrešna mesta.

— Ništa ne pomaže, Dok. Ja moram dole. Moram da iskoristim svoju šansu.

— Šansu? — reče podsmešljivo kockar. — To je šansa koju ima jedna lisica protiv čopora vukova.

— Znam, međutim, nemam drugog izbora.

Maršal nije hteo da propusti mogućnost da uhvati opasnog vođu bande. Šansa, da se prikrade banditima, dole u gradu u jednom logoru u svakom slučaju, nije bila velika. Grad, kojeg je jedva poznavao.

On je, doduše bio dva puta dole. Međutim, šta je tamo do sada video? Jednu mračnu glavnu ulicu, nekoliko sporednih ulica. Znao je samo tačno kuću u kojoj je svojevremeno bio Gata i od te kuće je pamtio još samo kuhinjski prostor, iz

kojeg je posmatrao Gatu i Malinena.

Vajat se lagano pomicao po zemlji, ne dirktno niz obronak, već od tamariske prema zapadu, kako bi pravio veći polukrug.

— Možda ćete mi poslati jednu razglednicu kada stignete u pakao — prošaputa kockar.

Čovek iz Misurija se posle jedno četvrt sata našao se na zapadnoj strani doline, iza prvih kuća. Ovde mu je dobro došlo da je hambar prvog dvorišta ležao blizu obronka doline i zaklanjao pogled sa puta na ovu stranu doline.

Sasvim lagano se kretao napred, jer je strahovao da ga neko sa prozora ne primeti. Posle punih pola sata, konačno je stigao do zadnjega zida hambara, gde se uspravi i pažljivo oslušnu.

U gradu je bilo sve mirno, kao na groblju.

Maršal se kretao neposredno pored zida hambara. Ispred njegovog severnijeg kraja mogao je da primećti čoveka iz Džordžije, kako stoji gore na obronku, kao neki kaktus.

Vrati se nazad i skrenu za ugao hambara, ugleda pred sobom zadnju stranu dvorišta, privuče se ogradi, skoči preko nje i nađe se u dvorištu.

Dvorište je bilo prilično usko. Od strane ulice bilo je zatvoren jednom kopijom, čije su letve bile skoro nove.

Kuća na desnoj strani izgledala je kao napuštena, jer nijedan od prozorskih kapaka nije bio zatvoren i nigde nije gorelo svetlo.

Vrata su stajala širom otvorena.

Čovek iz Misurija šmugnu kao senka duž zida od štale prema kapiji.

Kada je hteo da je otvori, ustanovi na svoju radost, da baglame nisu pravile nikakvu buku, najverovatnije da su skoro bile podmazane.

Primetio je svuda nove letve i novu drvenariju, kao na vratima, tako i na prozorima i potpornim krovnim gredama. Grad je iz osnova doveden u red.

Maršal otvori malo kapiju i baci pogled u Frontalnu ulicu u Ladori.

Bilo je, naravno, vrlo opasno da sada izađe na ulicu. Međutim, morao je da pređe prekoputa, pošto je znao da je vođa tamo odjahao u jedno od dvorišta.

Bila je to igra na sve ili ništa. Vođa je mogao da uđe u drugu, kao i treću, četvrtu, petu ili šestu kuću. Osim toga, maršal je smatrao sasvim mogućim, da je ulica bila pod jakim stražom. Ili, možda su se „ljudi sa vešalima” osećali tako sigurnim u svojoj mišjoj rupi, da su smatrali da im je straža ovde potpuno nepotrebna?

Kao što je i obronak gore bio pod dobrim nadzorom, verovatno je i ulaz u dolinu sa strane reke bio pod jakim stražom, što je „ljude sa vešalima” navelo da stražu u gradu i ne postave. Međutim, sa tim maršal nije smeo da računa.

On pogleda kroz odškrinuta vrata na ulicu i začudi se grobnoj tišini, koja je vladala u gradu. Nigde nijedne jedine svetlosti. Nigde ni glasa. Nigde znaka života. Da nisu

kuće bile tako lepo uređene; čovek bi mogao da poveruje da se nalazi u nekom napuštenom gradu, koji je ležao nekoliko dolina dalje istočno i bio skoro prekriven peskom savane.

Vajat taman beše odlučio da svoje mesto, na kome se nalazio, napusti, kako bi kroz kuću na neki način dospeo do susednog dvorišta, kada na svoje zaprepašćenje primeti kako se prekoputa, sa zadnjeg dela saluna, prema dvorištu, podiže jedan prozor i zatvori kapak.

Maršal je zabezeknuto posmatrao zadnji deo krčme. I sledeći prozor bio je zatvoren. Ponovo je podignut kapak. To se ponovilo četiri puta.

Šta je to trebalo da znači? Da nije saluneru sada palo na pamet, da tako kasno u noć, zatvara kapke na prozorima?

Bilo mu je teško da shvati. Mora da je postojao nekakav drugi razlog.

Grad nije bio ni u kom slučaju tako mrtav, kako je to izgledalo.

Gde se krio Helmers? Da ne vrebale dole na izlazu iz grada, kod jedne od poslednjih kuća pred obronkom? Verovatno da je dobio nalog da tamo čuva stražu.

Da je na ulazu u grad, odnosno dole prema rečnoj dolini neko je morao biti na straži, smatrao je maršal razumljivim.

Dok je ispitivački posmatrao salun prekoputa, razmišljao je o tome, da li je čovek, koga je video da odozgo jaši dole u grad, bio zaista veliki vođa.

Gde je svratio? Zbog čega je došao u Ladoru? Izgleda da ipak nije imao

običaj da noći u kampu. Ali, šta je nedavno tražio u napuštenom gradu, ukoliko nije želeo na prenoći? Ovaj neobični čovek izgleda da nije voleo da spava zajedno sa svojim ljudima.

Pa, zbog čega je onda došao ovamo?

Tamo! Kroz jednu malu pukotinu između letava zasvetli sićušan plamičak u dvorištu krčme.

U velikoj prostoriji, u kojoj su maločas bili zatvoreni prozori, bila je upaljena svetlost. Izgledalo je kao svetlost sveće. Samo tračak svetlosti prodirao je između dve rasušene letve. Međutim, to nije moglo da promakne oštrom oku vuka sa zapada.

Šta se događalo tamo preko? Zbog čega je svetlo upaljeno tek onda, kad su zatvoreni kapci na prozorima?

Da li je preko u salunu stanovao vođa? Da li je oprezni čovek sam zatvorio kapke? Za njega bi i moglo da se pomisli, da će svetlo tek onda upaliti, kada su prozori zatvoreni.

Kuća je u svakom slučaju probudila interesovanje čoveka iz Misurija. Sada je bilo važno samo da se nekako prebaci preko ulice. Ona, doduše, nije bila toliko široka, ali prilično osvetljena svetlošću zvezda.

Za maršala pretstavljao je veliku brigu Helmers, pomoćnik vođe. Gde se nalazio ovaj čovek? Bilo je moguće da je bilo više stražara ovde u mestu. Njih, istina, čovek iz Misurija nije poznavao, ali da je Helmers tu bio, to je znao.

Gde je stajao ovaj čovek? To je morao čovek iz Misurija da otkrije.

On se saže, potraži desnom rukom neki kamen na zemlji i kada pronađe kamen veličine džepnog sata, baci je daleko u Frontalnu ulicu u pravcu obronka.

Kamen pade negde u pesak, tako da nije prouzrokovao nikakav šum. Ni sam Vajat nije mogao ništa da ču je ovde u dvorištu.

Napolju je i dalje bilo sve mirno.

Prema tome, tamo pozadi pomoćnik vođe nije postavio nikakvu stražu.

Vajat se ponovo saže i kada je opet pronašao jedan kamen, baci ga ne tako daleko od krčme na drugu stranu ulice.

Ovog puta kamen pogodi ivicu jedne verande, tako da je izgledalo kao da je neko udario štapom po njoj.

Zadržavši dah i potpuno smiren, maršal je pažljivo osluškivao na ulici, šta će se dogoditi. Nekoliko sekundi bilo je mirno.

Tada se iz senke kuće sa one strane pojavi prilika nekog čoveka koji izađe na ulicu, tako da ga osvetli slaba svetlost zvezda, i pažljivo oslušnu.

Čovek se nije pomerio sa mesta i bio je udaljen jedno petnaestak jardi od čoveka iz Misurija.

Helmers.

Maršal ga je odmah poznao. On je, dakle, bio stražar u ulici u kampu Ladore.

Vajat je morao sada da ta dva čoveka privuče k sebi. Pronađe po-

novo jedan kamen i baci ga otprilike na sredinu ulice.

Kroz uzani otvor odškrinutih vrata mogao je da vidi priliku bandita.

Helmers se naglo okrenu. U desnoj ruci držao je revolver, čija je cev lucala pri svetlosti zvezda.

Maršal tada pokuša sa još jednim kamenom. Baci ga tako vešto, da Helmers nije uopšte mogao da pomisli da je ovde u dvorištu mogao neko da bude.

Bandit je i dalje uporno stajao kao prikovan na jednom mestu.

Vajat je razmišljao da li da baci još jedan kamen, kada se Helmers pomeri i na Vajatovo zaprepašćenje krenu pravo prema kapiji.

Međutim, Helmers nije imao nameru da dođe u dvorište. Gledao je samo da stigne u senku ograde i kapije.

Koraci su mu škripali u pesku. Sada je moglo sasvim dobro da se čuje kako se telom naslanja na drvena vrata.

Vajat primeti njegovu desnu ruku u kojoj je bio revolver. Odmah zatim pojavi se i leva ruka. A zatim, leva noga.

Helmers zastade tačno kod odškrinutih vrata, pažljivo osluškujući prema levoj strani, gde je pao kamen.

Maršal se više nije usudio da baca kamenje.

Čovek iz Misurija zadrži dah, pošto je čovek, koji je od njega bio udaljen samo nekoliko inča, mogao da čuje svaki šušanj.

— Prokleti pacovi! — prošišta bandit, čvrsto ubeđen, da su se u

kampu Ladore već nakotili pacovi.

A to je u izvesnom smislu i bilo tako, samo su to bili pacovi na dve noge.

Vajat je upravo razmišljao, da li da naglo otvori kapiju, zgrabi čoveka, dovuče ga u dvorište i savlada, ili da sačeka, dok se Helmers ne udalji od kapije. Međutim, na njegovu zeprepašćenje, vrata se sa spoljne strane otvoriše.

Helmerts uđe u dvorište. Ali ne okrenut sa licem napred, već je ulazio natraške. Posmatrao je i dalje ulicu. Očigledno da je još uvek u nešto sumnjao.

Bila je to njegova zla sreća.

Čuvar zakona ga munjevito dohvati i jednim jedinim udarcem ga onesvesti.

Ne pustivši ni glasa, prevrnu se „čovek sa vešalima“, Frenk Helmers, na leđa i čovek iz Misurija ga pridržava.

Vajat ga sveza, zapuši mu usta i odvuče ga do štale, gde ga u poslednjem boksu priveza za jednu karku sa ularom.

Potom se vrati ponovo kod kapije i pogleda prema ulici. Da li je vazduh sada bio čist? Da li je smeo sada da se usudi da ode u dvorište saluna?

Pre nego što je to pokušao, baci još jedan kamen daleko prema južnom delu glavnog puta i sačeka.

Ne dogodi se ništa.

Isto tako još jedan kamen, koji je čak, pogodio fasadu jednog balkona, ne izazove ništa.

Čovek iz Misurija, usudi se tada da kroz odškrinuta vrata izađe na

ulicu, kako bi mogao tamo da proviri. Međutim, odmah se pritaji u tami ograde, jer je morao da računa da će ga možda neko napasti.

I dalje je bilo sve tiho.

Zar nije on nedavno čuo nekog psa ovde u logoru? Gde se nalazi ta životinja? Šunja li možda okolo? Da li treba da računa sa tim da će ga ovaj četvoronožac napasti?

Vajat odlučio, da mirno i bez žurbe pređe na drugu stranu ulice i da se sakrije preko u dvorištu krčme.

Taman se beše udaljio od ograde dvorišta, kada se dogodi ono, čega se pribojavao. Koso preko puta, pored saluna, pojavi se u tom trenutku pas, velik kao tele. Za trenutak životinja zastade njušeći pre nego što podiže glavu i počne da zavija, lajući.

Maršala podiđe ledena jeza po leđima. On se beše već udaljio nekoliko koraka od ograde, ali je stajao još uvek u senci, ne pomerajući se.

Životinja počne opet da njuši i tada se pokrete. Išla je pravo prema čoveku pred kapijom.

Vajat je stajao kao prikovan i kao opčinjen posmatrao snažnu životinju. Video je njene zelene oči kako sijaju.

Vučjak priđe na tri koraka od njega i zastade.

Veliki prijatelj životinja tada pokuša sve, pri čemu je desnom rukom lagano potapšao po glavi i, vabeći ga, prošaputa: — Hodi ovamo, Bili boj.

Napregnuto je posmatrao psa.

I zaista, životinja pokrenu rep tamomamo. Zatim se približi, stade

ispred maršala i kada on ispruži ruku prema njoj, trže glavu unazad, međutim, prilikom drugog pokušaja, dozvoli da je stranac pomiluje.

Vajat kleknu pored nje i stavi svoju ruku oko njenog vrata.

— Pa, Bili boj, — prošaputa životinji na indijanski način na uvo, — šta ćemo nas dvojica? Zar nebi smo mogli nas dvojica da budemo prijatelji?

Pas tiho začvili: — Huim, huim!

Vajat ga potapša po širokim grudima i prošaputa:

— Samo mir, Bili boj! Ti si dobar momak, iako si u pogrešnom društvu.

Maršal se usudi, da se uspravi. Odvoji se od životinje i krenu jedan korak prema ulici.

Veliki pas zastade i pogleda za njim. Maršal tada krenu napred. Bio je to veliki rizik, pošto je pas sada zapravo mogao da zalaje, ukoliko je zaista bio tako opasan pas čuvar, kao što je to maršal sumnjao. Ali, velika životinja učini samo tiho: — Huim, huim.

Vajat udari lagano po pantalonama i prošaputa: — Dođi, Bili boj.

Zatim produži pravo prema kući pored krčme, pope se na verandu i dohvati za kvaku od vrata.

Vrata su bila otključana. On ih otvori i uđe unutra.

Pas ga je sledio. Sada zastade na vratima i pogleda svojim svetluca-vim očima prema strancu.

— Dođi samo, Bili boj. Možda to čak uopšte i nije loše, — prošapta maršal i pusti životinju u hodnik od kuće.

Pažljivo zatvori vrata, uhvati psa za ogrlicu i pipajući, krenu hodnikom.

Prva vrata koja otvori, vodila su u kuhinju. I odavde je mogao da kroz jedan mali prozor pogleda u dvorište krčme.

Tačno preko puta nalazila su se sada četiri prozora, čiji su kapci maločas bili zatvoreni i iz kojih se mogla iz dvorišta primetiti svetlost sveće.

Maršal tada otkri nešto, što mu sledi krv u žilama. Preko ispod prozora u dvorištu stajao je konj.

Bio je još uvek osedlan i u stvari, ne bi izgledalo naročito, da nije imao čebe preko sedla, koje je na donjem kraju imalo tri žute tačke, od kojih je srednja bila naročito velika. Ovo čebe poznavao je sasvim dobro jer ga je više puta video u Santa Feu. Pripadalo je zameniku šerifa Feri Gregu!

Ovo saznanje bilo je neverovatno. Znači li to da je Greg ipak učinio izdaju? Ili, možda je bio primoran da dojaše dovde? To je jedva moglo da se prihvati. „Ljudi sa vešalima” nisu uzimali nikoga sa sobom, koga nisu hteli da bude njihov. Ukoliko im je Greg bio na teretu, mogli su da ga likvidiraju. Nije bilo sumnje, da je šerif prešao na stranu protivnika zakona.

Međutim, zbog čega nije skinuo sedlo sa svog konja? Čovek kao Greg brinuo se uvek za to da mu konj bude zbrinut, bilo gde da se zadržava. Nema li, dakle, nameru da uskoro napusti kamp?

Gde je on bio? Najverovatnije

preko u prostoriji, u kojoj su maločas prozori bili zatvoreni.

A da li je i on, vođa takođe tamo?

Ovo pitanje gorelo je kao vatra u mozgu vuka sa zapada.

On se okrete. Praćen psom, izađe iz kuhinje, pipajući krenu dalje kroz hodnik u sledeću sobu. Ovde zastade na pragu, pošto oseti miris duvana i toplotu peći.

Kuća je, prema tome, bila naseljena. Zbog čega je njen sopstvenik, sasvim suprotno običajima ljudi na zapadu, ostavio kućna vrata otvorena u toku noći? Da nije možda bio van kuće? Da li je možda i on bio tamo, preko u salunu?

Vajat izađe iz sobe i krenu prema vratima od kuće. Odavde nije više mogao da gleda u susedno dvorište. Odlučio da izađe pozadi iz dvorišta, kako bi dospeo sa zadnje strane u dvorište krčme.

Tek što beše otvorio mala vrata koja su vodila prema Paralelnoj ulici, kada njegov pogled pade na konja, koji je bio privezan odmah pored vrata.

Bio je to jedan dorat dugačkih nogu, koji je imao jednu belegu u obliku zvezde ispod čela. Mada ovde nije bilo tako naročito svetlo, poznavalac konja iz Misurija odmah je video da se ovde radi o jednom izvrsnom trkačkom konju.

Vajat potapša životinju, i kada mu ruka pređe preko sedla, oseti da je džep na sedlu sa leve strane bio nešto deblji, odnosno da je u njemu morao da bude nekakav okrugli predmet.

On gurnu ruku unutra i napipa jedan metalni predmet, u obliku ja-

jeta; u njegovim žilama prostruja neprijatno osećanje straha.

Ručna bomba!

Vajat izvadi opasan predmet na polje i pretraži džep na sedlu još temeljnije. Pronašao je samo još jedan uski durbin, jednu svesku za beleške, presavijenu geografsku kartu. To sve maršal uze kao i iz dugog džepa jednu veliku sivu maramu, koju su koristili „ljudi sa vešalima”.

Kakav čudnovat konj! Maršal koraknu unazad, da bi životinju još jedanput bolje pogledao. Jedva da je bila lošija od njegovog riđeg konja, koji je stajao gore na obronku pored Džordžijančevog vranca.

Maršal je znao da je vođa bande dugo vremena jahao jednu belu kobilu. Da li je to značilo da je se od nje rastao i da se sada odlučio za ovog dorata?

To nije bilo isključeno, jer je beli konj u ovim krajevima mnogo više padao u oči, nego gore u snežnim planinama Kolorada.

Ko je mogao, osim vođe tajnog saveza, da jaši jednog ovakvog konja? Da je Lazaro Kapučini bio na slobodi, onda bi maršal mogao da pomisli da je to bio on. Međutim, on je sedeo u malom kaznenom logoru po imenu Ladore.

Vajat skide diznige sa kuke na ogradi i odvede životinju u dvorište iz koga je tek došao. Tu ga priveza, izvadi beležnicu još jednom iz džepa, uze olovku i napisao, koliko je mogao pri slaboj svetlosti zvezda: — Uzmi se u pamet, vođo!

Potom durnu beležnicu i olovku ponovo u džep na sedlu.

Ručnu bombu, koja je bila nešto veća nego naše današnje ručne bombe, skloni kod sebe.

Cedulju je napisao, jer nije računao sa tim, da će vođu moći da uhvati još u ovoj poći. Ovaj kamp bio je grad u kome su mnogi ljudi mogli da ga brane.

Pa ipak, maršalov put kroz noć u logoru „ljudi sa vešalima“ još nije bio okončan. Ostavi konja u susednom dvorištu i produži, ali morao je sa besom da konstatuje, da su vrata od dvorišta krčme bila zatvorena.

Kako da dođe u dvorište?

Pas je još uvek bio pored njega i posmatrao ga.

Vajat lagano produži, pored zadnje strane saluna i zadržao se ispred uskog useka između ove kuće i susednog hambara.

Da li je postojala mogućnost da se odavde popne u krčmu? Progura se kroz usek i pipajući krenu lagano napred.

Pas ga je sledio.

Na kraju kuće napipa Vajat ispruženom rukom sims na prozoru, ugleda preko jedan prozor i mogao je, uprkos mraku, koji je ovde vladao, da ustanovi da prozor nije bio sasvim zatvoren.

Možda je mogao u skoku da dohvati sims i da se onda na mišicama podigne gore. Ali, kako bi na to reagovao pas?

Ne, bilo bi to suviše rizično.

On se opet progura između proseka.

Kada je stigao na levu stranu na kraju hambara, mogao je lakše da diše. Primetio je opet jedan prozor na krčmi, koji je mogao lako da dohvati. Međutim, bio je zatvoren.

On gurnu krivi nož između rama i kapka od prozora i pokuša da ga podigne, međutim, morao je da konstatuje da to ne bi mogao da učini bez velike buke. Zbog toga odustade i ode odatle.

Na drugoj strani, međutim, nije bilo nijednog prozora, pa prema tome, ni mogućnosti da se popne unutra.

Kada je konačno došao na glavnu ulicu, pažljivo oslušnu sa svoga mesta. Pošto je bilo sve mirno, pope se na verandu, saze se ispod prvog širokog prozora na krčmi i stade između vrata i prozora pored zida. Pas je stajao pored njega.

Vajat pipnu desnom rukom kvaku od vrata na krčmi i pokuša da je pokrene.

Kvaka popusti. Vrata nisu bila zaključana.

Maršal se tada usudi da korakne napred i da uđe u mračan hodnik kuće. Životinja se probi pored njega unutra.

Vajat zastade i pažljivo oslušnu. Pas lagano zacvile:

— Huim, huim.

— Psst, — prošaputa mu maršal na uvo i krenu napred na vrhovima prstiju.

Odjednom mu se učini, kao da čuje iz jedne prostorije pozadi, šaputavi, tihi, kreštavi glas nekog čoveka.

Bilo je isključeno prepoznati glas

po načinu njegovog izgovora. Pa ipak, znao je tačno: Čovek, koji je govorio, bio je niko drugi do vođa „ljudi sa vešalima“, onog zlikovca, koga je već mesecima jurio i kome je više puta bio neposredno za petama.

Vajat se usudi da pođe još dalje. Kada je skrenuo za ugao hodnika, ugleda ispod jednih vrata mali svetlucavi zračak svetlosti, kako prodiše u hodnik.

Svetlost sveće!

Nije se, dakle, prevario. To tamo, bila je prostorija na kojoj su maločas zatvoreni prozori.

Sa kime je to govorio vođa bande!

Da nije, možda, razgovarao sa Feri Gregom?

Vajat se saže sasvim nisko na pod. Pas ga gurnu glavom.

On privuče životinju sasvim blizu sebe i prošapta joj na uvo:

— Budi miran, Bili moj.

Pomerao se lagano na vrhovima prstiju nogu i ruku.

Sada! Jedna daska na podu popusti pod težinom, kako njegovom, tako i težinom psa i tiho zaškripa.

Čovek iz Misurija seti se, u ovim sudbonosnim sekundama, poslednjih kockarevih reči, koji je sada tamo gore čuvao stražu: — Možda ćete mi poslati jednu razglednicu, kada budete stigli u pakao.

Maršal se naglo diže i kao skamenjen se osloni leđima na vrata, se revolverima u rukama.

Međutim, ništa se ne dogodi. Verovatno da su unutra pažljivo slušali, šta im vođa govori.

Čovek iz Misurija pomeri se još za jedan korak. Sada je stigao do vrata.

Čučnu i baci pogled kroz ključaonicu.

Slika koju je video, skoro da je učinila da mu srce prestane da kuca.

Okolo jednog velikog stola sedeli su sve sami ljudi sa kapuljačama na glavi. A nedaleko od vrata, morao je da sedi čovek, koji je govorio. Govorio je tako tiho, da Vajat, na svoj bes, nije mogao ni reč da razume.

Razmišljao je grozničavo šta sada da radi. Da otvori naglo vrata? Da upadne sa dva revolvera unutra?

Bila bi glupost, sigurna propast.

Unutra su sedeli teško naoružani banditi i moguće je da su takođe stajali i još neki pored zidova i iza vrata. Pored toga, mogli su da budu još i neki u kući, koji bi bez muke mogli da izađu napolje.

Šta bi mogao on da učini protiv tolikog broja ljudi? Protiv ljudi, od kojih je svaki pojedinac bio opasan zločinac!

Pa ipak, i dalje je stajao pred vratima.

Konačno se njegovu čelično strpljenje isplatilo. Usled mnogih potpitanja, vođa je bio doveden u situaciju da je počeo nešto glasnije da

govori. Sada su mogli da se razumeju pojedini delovi rečenica:

— Osvojićemo Santa Fe!... po svaku cenu!... svim sredstvima!... samo jedan stvarni neprijatelj, Vajat Erp!

Odjednom se začu škripa jedne stolice.

Vajat se pribi sasvim uza zid i privuče psa odmah do sebe.

Unutra u sali nastala je tišina.

Maršal je morao da računa sa tim da će „ljudi sa vešalima” sada da napuste prostoriju.

Odluči da se odmah povuče i to prema ulici.

Šmugnu preko verande i nestade između uskog prolaza, kroz koji je i došao u Paralelnu ulicu.

U susednom dvorištu čekao je da vođa bande odvede svog konja.

Međutim, čekao je uzaludno.

Posle izvesnog vremena začu u kući, kroz koju je bio došao u dvorište, neke šumove, vide kako se upali šibica i pri njenoj svetlosti lice jednog čoveka sa bradom.

Sastanak je, prema tome, bio završen.

Kada će doći vođa, da uzme svog konja?

Ili će, možda, da ostane u kući?

Zvezde su već počele da se gase, kada se maršal odlučio da napusti kamp. Odsunja se opet preko ulice u dvorište u kojem je ostavio Helmersa, prebaci čoveka preko ramena i ode. praćen od strane psa, u velikom luku preko obronka doline, skoro do žbunja tamariske, tako da je mogao da vidi Doka Holideja.

Čovek iz Džordžije pažljivo oslušnu zov ptice iz pririje.

On pođe prema maršalu i odahnu kada ga je prepoznao. Držao je oba revolvera u rukama, koje sada spusti u futrole.

— Vidim da ste poneli sa sobom jedan suvenir. Šta ćemo da radimo sa ove dve vucibatine tu?

— I njih ćemo uzeti sa sobom.

— Ali, to će biti prilično teško.

— Ni u kom slučaju. Tri lupeža ima da idu.

Odjednom Džordžijančeva ruka polete ka revolveru.

— Šta je to tu? Za vama je došao i jedan pas.

— Da, da, znam. Dobra životinja.

— Pa? Da nećete i nju možda da povedete sa sobom?

— Imam osećaj, da neće tako lako i brzo otići.

— U redu, povešćemo i psa još nekoliko milja sa sobom.

Dok su zarobljenike odvezivali sa privezanih korena od tamariske i na jednom dugačkom lasu vezivali jednog za drugim, maršal šapatom obavesti prijatelja, šta je doživeo.

— Otprilike sam tako i pretpostavljao, — primeti čovek iz Džordžije. A kada mu je Vajat pokazao ručnu bombu, klimnu glavom. — Da, to jeste i odgovara lupežima. Čovek bi morao da je uzme i da je baci tamo dole. Šta nameravate?

Vezani „ljudi sa vešalima” morali su da jašu ispred njih dvojice. Maršal je laso, kojim su oni bili pričvršćeni, prebacio preko jabuke na sedlu.

Kris i Bosko nisu uopšte pokušavali da ometu maršala, ali Helmers, koji još nije znao sa kim ima posla,

posle nekoliko koraka jugonasto zastade.

Džordžijanac tada skliznu iz sedla, priđe mu brzim koracima, zastade pored njega i mirno mu reče:

— Slušaj burazeru, ja sam naučio da sa maršalom jašim za Santa Fe. I želeli bismo da tamo stignemo na doručak. Ukoliko ti misliš da mi uskratiš doručak, onda ćeš me upoznati. Da se razumemo: moje ime je Holidej, Džon Henri Holidej.

Frenk Helmers se uplašeno trže.

Holidej? sevnu u njegovom mozgu. Maršal?!

Kristalno jasno bilo mu je sada pred očima. Vajat Erp i Dok Holidej bili su ti, koji su ga savladali. Maršal je otkrio kamp Ladore.

Šta je bilo sa vođom?

Nije imao vremena za dalje razmišljanje, jer ih maršal svu trojicu potera dalje.

Posle nekog vremena pas zastade i kada se Vajat kasnije još jedanput okrenu u sedlu, ugleda ga kako stoji na jednom udaljenom uzvišenju.

Bio je to dug put, ikoga su tri bandita morali da izdrže pešice kroz pesak. Međutim, strah od dvojice vukova sa zapada ih je naterao na to.

Vajat ih odvede u dvorište zatvora: Odmah primeti, da su vrata stajala otvorena.

— Kladam se da je naš prijatelj Greg poveo sa sobom na izlet dragog Gata? — reče kockar, kada su ušli u kancelariju.

— Da, u to sam se uverio.

Gatova ćelija bila je prazna.

Vajat duboko udahnu vazduh kroz nos. Zamišljeno je posmatrao kako

Holidej zatvori tri „čoveka sa vešalima”.

Kada se Holidej vrati i pogleda Vajata u lice, izgledalo mu je kao da je od kamena.

Kockar tada zavrte glavom.

— Mislim da ne bi trebalo da se ljutite, Vajate. Pa, šta ako je ptica odletela? Vi ste bili taj, koji ga je uhvatio, prema tome, možete isto tako sebi i da dozvolite da ga pustite da ponovo odleti. Kada smo Luk i ja gundali zbog toga što ste poklonili poverenje krasnom šerifu, rečeno nam je da ćutimo. — Kada se ponovo okrenuo kako bi natenane pripalio cigaretu, dodade još: — Negde sam pročitao da je poverenje u posrnule kraljevska vrlina. U svakom slučaju, sigurno je, da ja nisam kralj ...

*
* *

Dva prijatelja iz Dodža provela su ostatak noći na poljskim krevetima u maloj spavaćoj sobi u šerifovoj kancelariji.

Maršal se naglo uspravi kada začu da je neko sprema gurnuo ključ u bravu.

Pogleda oko sebe i ustanovi da se takođe i Dok Holidej podigao. Džordžijanac potraži svoj šešir, koji je sa klupice pored kreveta pao na pod.

— Imaćemo posetu.

Pomoćnici šerifa behu stigli.

Kada su videli maršala na vratima, zastadoše zabezeknuto.

— Samo uđite unutra, momci! Ima o čemu da se razgovara.

Šerif u Santa Feu imao je sedam pomoćnika. I svi su se svakoga jutra u sedam časova okupljali u glavnoj kancelariji.

Vajat Erp im je ispričao samo ono što je smatrao potrebnim. Nije im čak ni rekao da je Greg pobegao, već im je objasnio, da je nesrećni zamenik šerifa bio najverovatnije prinuđen od neke zločinačke bande da pusti Gata na slobodu i da ga isprati iz grada.

Džeri Lorejn, koga je Luk Šort slučajno susreo prilikom ranog obilaska, bio je takođe među njima. Međutim, zdepasti čovek, držao se kao i uvek, povučeno.

Kada ga Vajat primeti, Lorejn podnese kratak izveštaj, šta se dogodilo.

Holidej, koji je stajao pored vrata naslonjen, reče:

— Bilo bi najbolje, kada bi pored stražara postavili još jednog, da pazi na njega.

Vajat pogleda pomoćnike sve redom i tada pokaza rukom na Džeri Lorejnu.

— Od sada je on šef svih pomoćnika šerifa. Govoriću sa šerifom Vintersom, sa gradonačelnikom i sa ljudima iz gradskog veća. Dok se Feri Greg ne vrati, Lorejn će biti na njegovom mestu. Da li je jasno?

Ljudi potvrdiše glavom.

— Doćiću kasnije još jedanput da pogledam; mister Lorejn, podelite dnevne zadatke.

— U redu, maršale, — klimnu šef pomoćnika šerifa, dok je Vajat mo-

gao da primeti blistanje u njegovim očima.

Dva prijatelja iz Dodža napustiše šerifovu kancelariju i potražiše Luku.

Ovaj je hrkao preko u svojoj sobi iznad bara „Čistilište”.

Vajat ga probudi i obavesti šta su on i Holidej doživeli u toku noći.

— Prokletstvo, — reče ogromni Teksašanin, trljajući ruke, — što nisam bio tamo. Mogli biste da budete sigurni da bih posetio ovaj lepi skup.

— Mogu da pretpostavim, — podsmehnu se Holidej. — Vi biste, verovatno, naglo otvorili vrata da bi se zabavljali sa momcima.

— Dok je opet pogodio, — progundā gorostas.

Međutim, ni u kom slučaju nije bio tako lakomislen, kako je to izgledalo. Druženje sa Vajatom Erpom i Dokom Holidejom učinilo ga je mnogo obazrivijim, mada nije mogao sasvim da obuzda svoju prirodu. U osnovi, ostao je i dalje plahovit, neustrašivi bivolčić i avanturista, kao što su ga dva druga i upoznala i ocenila.

Pošto im je Dženet Blek u jednoj sobi bara „Čistilište”, donela doručak, reče Herkul:

— I šta sada?

Vajat uze jedan gutljaj kafe, koja se još pušila i prijatno mirisala i osloni se na naslon od stolice.

— Na to nije uopšte tako lako dati odgovor Luk, banda je tu podigla svoj logor i verovatno da je vođa odlučio da Santa Fe po svaku cenu prisvoji. A nas smo samo trojica.

Pa čak kada bi i sedam mladića tamo preko, bili na našoj strani, ne bismo mogli ništa da učinimo protivu bande. Uveren sam, da se tamo u kampu okupilo dosta ljudi. Đavo će ga znati, kako je uspelo nitkovu da u tako kratkom vremenu, opet okupi tako veliki broj ljudi oko sebe.

— Međutim, negde ipak mora nešto da se dogodi, — progunda Teksašanin.

— Naravno. A, to ćemo mi sami da uradimo.

— Tako je ispravno, — reče džin zadovoljno se smešeći. — Dakle, kada jašimo?

Maršal odmahnu rukom. — Ne smemo ni u čemu da prenađimo. Banda, najverovatnije ima u gradu svoje uhode. I najkasnije za jedan sat, vođa će znati da su Helmers, Bosko i Kris nestali iz kampa. Odmah zatim primetiće da mu je takođe nestala i njegova ručna bomba, a takođe će naći i cedulju u svojoj tašni na sedlu.

— Da li ste sigurni da će on sve da dovede u vezu? — raspitivao se gorostas.

— Sasvim sigurno, — reče Holidej. — Vajat nije ni nameravao ništa drugo, do da stvori pometnju.

Teksašanin se podiže i počeo da šeta po sobi velikim koracima nemirno tamo-amo, kao neki zatvoreni tigar.

— A najradije bih osedlao svog konja i odjahao u to gnezdo, i obračunao se sa burazerom. Šteta da sam ga samo jedanput ošamario, kada sam ga nedavno tresnuo u sanduk sa cvećem. Da sam ga udesio, bilo bi

mnogo manje brige i prljavštine na ovom svetu.

Dženet Blek promoli svoju lepu glavu kroz odškrinuta vrata i pogleda čoveka iz Misurija.

— Još kafe?

Maršal zavrte glavom.

— Ne, hvala, mis Dženet. Možda imate za mene jednu crnu cigaru?

— Pa, naravno.

Dode odmah sa jednom kutijom. Bila je to tačno ista vrsta, koju je maršal voleo.

Druga dvojica su se smeškala, jer su znali za tajnu, naročitu naklonost mlade žene prema čoveku iz Misurija. Samo on, maršal lično, izgleda da nije ništa od toga primećivao.

Stavi jedan novčić na sto za cigaru i uze šibicu koju mu pruži Teksašanin. Zatim se podiže i priđe prozoru. Vrteći glavom gledao je na ulicu. — Ne, dobro sam razmislio, mi ne možemo i ne smemo da sami nešto radimo.

Teksašanin se naglo okrete. — Šta? Da nećete možda da uzmete sa sobom društvo onih momaka sa zvezdom preko?

— Ne, ali moram da razgovaram sa gradonačelnikom i gradskim većem. Naša je dužnost da upoznamo gradsko veće u Santa Feu.

— Da, naša dužnost, — zabrunda gorostas. — Hoćete da čujete šta će da bude sa tim?

— Ne, — umeša se čovek iz Džordžije sa svoga mesta, — maršal to ne bi želeo da čuje, Luč, jer on to zna.

— Šta, on zna? Onda ne mogu da ga razumem.

— Već ćete shvatiti, Luk. Jašite još malo sa nama, pa ćete se naučiti.

Div steže pesnice i nastavi da hoda opet po sobi. Pri tome je neprekidno mrmljao. — Do đavola, čovek mora uvek da se upravlja prema gradskim većima, gradonačelnicima i zbrkanim propisima! Sve je to jedna naopaka rabota. Zbog čega ne možemo da odemo dole, da bandu dobro protresemo i da na kraju čitav kamp zapalimo? Čitava gomila bi trebalo da ide u pakao!

Tek oko jedanaest sati pošlo je za rukom čoveku iz Misurija da razgovara sa gradonačelnikom. Uglade ni gradonačelnik iz Santa Fea nije imao pre toga vremena za tako jednog slavnog čuvara zakona, kao što je bio Vajat Erp.

U svojoj vrlo elegantnoj kući primio je maršala u zelenom salonu, ponudio ga šoljom čaja i nije se ni malo uzbuđivao i nije dozvoljavao da bude ometan u svom dostojanstvenom miru.

Konačno, maršal reče ljutito:

— Bilo bi dobro, gradonačelniče, ako biste mojoj poseti posvetili malo više pažnje i ovoj stvari poklonili više važnosti. „Ljudi sa vešalima” imaju nameru da Vaš lepi grad pri-svoje.

— De, de, de, dragi maršale, nećemo da preterujemo.

Vajat se tada podiže i ode pravo ka vratima. Tu još jedanput malo zastade, osvrnu se i reče: — Očekujem od Vās da ćete u roku od jednog sata sazvati gradsko veće. Smatram svojom dužnošću da kažem

građanima Santa Fea, ono što Vi, očigledno, ne želite da čujete.

Vrata se za njim zalupiše.

Dok Holidej i Luk Šort čekali su ga u baru „Čistilište”. On ih kratko obavesti i pošto Dok Holidej nije ništa primetio, Teksašanin besno reče:

— Slušajte Vi, maršale, zbog čega toliko oklevate sa tom skitnicom? Jednostavno udarite momka po nosu; a ja Vam garantujem, da će da Vas sasluša.

Oko dvanaest sati njih trojica uđoše u gradsku većnicu. Primetili su da se devet starijih građana sakupilo u predvorju sale za sa-vetovanje.

Stari Donegan, koji je gore u glavnoj ulici imao veliku kovačnicu, priđe maršalu.

— Šta ima novo Vajate?

— Sačekajte jedan trenutak, mister Donegan. Kada i ostali članovi gradskog veća dođu, onda ću Vam saopštiti.

— Bojim se da neće tako skoro doći. I ja sam sam bio tek pre nekoliko minuta obavešten.

Gradonačelnik uđe lično u pret-soblje sale za sastanke, gurnu ruku u džep od prsluka, boje limuna koji je bio opšiven crnim vezom i izvadi svoj zlatni časovnik.

— Dvadeset i pet. Mislio sam da sam poranio, mister Erp. Ili, možda nije tako?

Vajat pređe preko cvog pitanja i pozva ljude u salu za sastanke.

Gradonačelnik je hteo da prođe prvi. Tada ga odjednom ščepa jedna ogromna ruka za podlakticu i

povuče u stranu. Bio je to Luk Šort. Rukom dade znak maršalu.

— Izvolite, maršale, krenite prvi.
— A tada reče debelom, sedokosom gradonačelniku: — Možda ste već do sada imali prilike da čujete da prvo dolaze oni koji vide, a, zatim gluvi.

— Ali mister Šort, ja Vas ne razumem. Kako to razgovarate sa mnom? Šta sam Vam ja učinio?

— Idite unutra i budite, po mogućstvu, mirni. — Teksašanin ga gurnu levom rukom u salu za sastanke.

Ljudi uopšte nisu ni seli, već su ostali da stoje oko pola sata, posmatrajući čoveka iz Misurija i očekujući šta će da im kaže.

Gradonačelnik stajao je napred iza maršala. Dok Holidej ostao je sa Lukom Šortom kod vrata.

Čovek iz Misurija obavestio je ljude iz gradskog veća Santa Fea o događajima onoliko, koliko je smatrao da je bilo neophodno.

Gospoda u godinama zabrinuto su ga posmatrala.

Tada se vlasnik velike mešovite trgovine obrati gradonačelniku: — Mi moramo odmah nešto da preduzmemo!

Gradonačelnik odmahnu rukom. — Imam osećaj, da maršal suviše crno gleda na stvari.

— Suviše crno ne može uopšte da se gleda, — odbrusi maršal oštro.

— Mi nemamo nikakvog razloga da se bojimo jedne bande od dvadeset ljudi. Na kraju, Santa Fe je veliki grad sa više hiljada ljudi, koji su svi sposobni da nose oružje. Mi možemo, ako je potrebno, da stvorimo celu armiju.

Sve više i više gradonačelnik je prekidao maršala u njegovom upozoravajućem izlaganju.

Odjednom, Teksašanina izdade strpljenje. Brzim koracima dođe od vrata do gradonačelnika, stade pred njega i pogleda ga sa visine kao u neko dete.

— Slušajte Vi, Vi prokleti pajacu, ukoliko još samo jedan jedini put prekinete maršala, izneću Vas na svež vazduh! Tamo kroz zatvoreni prozor i odmah u Vaš sanduk sa cvećem, na isto mesto, na koje sam smestio i sivog vođu. Naime, tamo Vi i pripadate.

Gradonačelniku udari krv u glavu.

— Ali, mister Šort, molim Vas, — protestovao je.

— Držite jezik za zube! — odseče Teksašanin.

Vajat pokuša još jedanput da iznese najstarijima u gradu opasnost u kojoj se grad nalazio.

Međutim, gradski oci nisu bili u stanju ništa da odluče. Kako je i gradonačelnik sada učutao, nije se našao niko ko bi mogao da da jedan koristan savet. Pri tome ih je gradonačelnikovo upadanje u reč još više učvrstilo u uverenju da je stvar daleko manje opasna nego što je maršal opisao.

Posle tri četvrt sata, napustiše tri čoveka sa Zapada sobu za savetovanje.

Dok su lagano išli glavnom ulicom, Vajat Erp i Dok Holidej su čutali a gorostas odjednom uzviknu:

— Najradije bih se vratio i celoj bandi opalio šamar. Šta kog đavola uobražava ovo društvo tu? Da li su se „ljudi sa vešalima” namerili na

nas, ili na Santa Fe? Šta nas sprečava, da se popnemo na naše konje i da odjašimo odavde? Neka ovo društvo vidi samo kako joj omča visi nad vratom!

Vajat se okrete i ode u šerifovu kancelariju. Svi pomoćnici šerifa bili su slučajno prisutni. Maršal ih obavesti o neuspehom savetovanju u gradskoj većnici.

Pomoćnici šerifa posmatrali su nesigurnim pogledom čoveka iz Misurija.

Jedini Džeri Lorejn reče: — Možete da računate na mene, maršale, i dok ja ovde rukovodim momcima možete smatrati da smo, naravno, na Vašoj strani.

— Hvala mnogo, Džeri, — reče maršal. — Međutim, Vama je potrebna saglasnost gradskog veća za sve što biste hteli da uradite.

Njih trojica izađoše iz kancelarije. Kada su se našli u svom stanu, Teksašanin se besno baci na jednu stolicu.

Dok Holidej se nasloni na zid između vrata i prozora i prekrsti ruke. Uze cigaretu iz usta i reče:

— Vajate, Vi rado jašete? Mogao bih da vam predložim jedan lep put u jednu tihu oblast. Na primer Tombston je jedno lepo mestašce na zemlji. Tamo je sada, sasvim sigurno, mirno. Tamo vlada grobna tišina! A možda bi bilo interesantno da se pogleda šta radi naš dragi prijatelj, Ajk Klanton.

Ovo je kockar maršalu predlagao od srca. I on bi najradije sve ovo ostavio. Opet mu je jedan grad jednostavno okrenuo leđa, mada je

hteo da ga odbrani od preteće opasnosti.

Niko u ovom velikom gradu Santa Feu nije bio spreman za borbu. Građani su se već navikli na udoban život. Već dugo ih niko nije uznemiravao, već dugo nije ništa pogodilo ovaj grad.

Gradonačelnik se, sa jedne strane, ljutio što je maršal imao velikog uticaja u gradu i njegov uticaj, na taj način, umanjio, a sa druge strane, bio je i suviše komotan, da bi mogao da se zauzme za neki otpor.

Isto je bilo i sa drugima. Ni mladi momci u šerifovoj kancelariji nisu mogli, očigledno, da shvate zbog čega se maršal toliko žestio, kada se niko u gradskom veću oko toga nije toliko uzbuđivao.

— Pravilno, — promrmlja gorostas iz Teksasa. — Dok ima pravo, jašimo u Tombston, Vajate. U Tombstonu je Džudi Holidej, tamo je lepa Neli Kešmen, tamo mogu da sa zelenookom Laurom Higinis odigram neku partiju pokera i da svršim čitavo brdo poslova. Pored toga, Virđil će biti verovatno srećan, kada ga budem smenio. Neka ga đavo nosi, napustimo ovo proketo gnezdo ovde i ostavimo ga neka se uguši u svom sopstvenom zadovoljstvu!

U drugim gradovima ljudi su se bojali. Međutim, ukoliko su bili ugroženi od bilo kakve opasnosti strah ih je paralizovao za odbranu. Ovi su, očigledno, bili odviše gordi, suviše sigurni u sebe i lenji, da bi i pomislili na neki otpor.

Maršal se odlučio na još jedan, poslednji korak: Potraži najveće no-

vine i porazgovara sa redaktorom, jednim pametnim čovekom, oko tri-deset godina starim, koji je vodio poreklo iz stare Nemačke. Bio je to onaj isti čovek, koji je svojevremeno napisao upozoravajući članak, međutim, nije sa njim kod stanovništva postigao cilj, kako se nadao.

— Možete na to da se oslonite, maršale — reče. — Napisaću odmah jedan oštar uvodnik, koji će probuditi ljude iz sna.

Napisao je članak, međutim reči nisu doprle do srca.

Santa Fe spavao je otvorenih očiju.

Bilo je oko četiri sata sledećeg dana, kada su tri čoveka sa zapada stajala u dvorštu bara „Čistilište“, pored svojih osedlanih konja. Mali sin crnog domaćina kuće otvori im kapiju od dvorišta.

Dok Holidej pogleda maršala.

— Zašto nismo odmah ovako?! Mogli smo da uštedimo jedan dan! Mnoge muke, korake i čitave govornice!

Maršal zavrte glavom. — Na žalost ne, Dok. Bila je moja dužnost, da idem svim ovim putevima.

— Mister Erp, idete?

— Da, znam, — odgovori kockar i pope se u sedlo.

Kada su izjahali u glavnu ulicu, otvoriše se vrata na šerifovoj kancelariji i Džeri Lorejn pogleda zbu-njeno prema njima. Zatim dođe na ulicu i krenu ka maršalu.

Maršal pogleda dole na šefa pomoćnika šerifa.

— Da, Džeri. Ostajte zdravo. Sva

odgovornost leži sada na vašim le-dima.

— Ali, nećete me... Nećete ipak da ostavite grad sam, maršale?

— Grad ne pridaje nikakve važnosti mom prisustvu — odgovori čovek iz Misurija.

— Ali to nije istina, mister Erp. Nemojte da dopustite da vas stare glupe glave u gradskom veću skrenu sa vašeg pravog puta. I, sam gradonačelnik je samo jedna naduvana mešina. Ne smete pridavati važnost govorkanju ovih ljudi. Santa Fe je potrebna Vaša pomoć! Isto kao i onda, kada je bilo potrebno boriti se protiv Harpersa.

Dok Holidej se nasmeši šefu pomoćnika šerifa. — Slušajte, mladi čoveče, ukoliko vas nekada uhvati putna groznica, onda vam preporučujem da napravite jedan izlet za Tombston. Zaista, jedno idilično mesto na zemlji.

Tri čoveka jahala su sredinom široke glavne ulice iz Santa Fea prema severu. Popodnevno sunce bacalo je svoje zlatne zrake na njih, a čoveku sa zvezdom, koji je stajao nasred ulice, stezalo se srce, dok je gledao za njima.

— Neka nosi đavo ovo proketo naduvano gnezdo! Pušta tri najbolja čoveka između Montane i Teksasa, Kalifornije i Misurija, da tako jednostavno odu.

*
* *

U velikom luku jahali su preko Nambena, po starom putu Bandellie-

re, južnije od Los Alamosa prema zapadu u pravcu starog indijanskog naselja Jemeza.

Kada su sledećeg popodneva ugleдали u daljini, na obroncima planina indijanske bele kućice od kamena, u koje su crvenokošci još uvek ulazili pomoću dugačkih lestvica, čovek iz Misurija zaustavi svog konja.

Riđi konj podiže uplašeno glavu, a njegove crne uši su se pomicala. Ruka čoveka iz Misurija brižljivo pređe preko divne plavocrne konjske grive.

Ne okrećući glavu, upita kockara, koji je za pola konjske dužine stao iza njega: — Šta mislite, Dok?

Kockar, koji je baš tada izvadio svoju zlatnu tabakeru iz džepa i iz nje izvadio jednu dugu rusku cigaretu, zapalivši šibicu na desnom noktu od palca, reče:

— Moje mišljenje znate. Što se mene tiče, možemo da jašimo nazad u Tombston. Vreme je da dole sve dovedemo u red i da zatim, konačno, pođemo u svoj zavičaj, u Dodž.

Vajat lagano okrete glavu i potraži prijateljeve oči.

— Da li je to zaista Vaše mišljenje, Dok?

Holidej pusti dvostruki trag plavoga dima kroz nos i baci šibicu. Ne gledajući maršala, odgovori:

— To je moje mišljenje, Vajate. Međutim, ukoliko hoćete da znate kuda će doktor Holidej sada da jaši, onda ću Vam reći, on će da jaši sa Vajatom Erpom u „dolinu sivih vukova”. A ako sudbina hoće, takođe i u Večna lovišta, ili bilo kuda.

Oči čoveka iz Misurija su se smesile. On okrete glavu na drugu stranu i pogleda u markantno lice Teksašanina.

— A vi, Luk?

Gorostas podiže svoja snažna ramena, pa ih spusti.

— Naravno, rado bih igrao poker sa Laurom Higinis — ali, ne mislite valjda, da ću da vas pustim, kao i Doka, da sami jašite u pakao?

Tri čoveka sa zapada čuteći nastaviše svoj put.

Jahali su prema jugozapadu ka dalekoj „dolini sivih vukova”.

Santa Fe, kome je ovoga puta predstojala borba protivu „sivih maski”, odlučio je da se ne pripremi za protivnapad.

Niko ne može da zameri maršalu, što se više nije brinuo za grad. On je učinio i više nego što mu je bila dužnost! Ukoliko grad želi sam sebi da pomogne, onda bi morao da pokuša da dobije pomoć vojske i da pozove svoje sugrađane na odbranu. To nije bila stvar čuvara zakona Erpa, da svoj život i život svoja dva prijatelja stavlja na kocku zbog jednog grada, koji se tako poneo prema njemu.

Pa ipak, jahao je gvozdeni Vajat Erp, i protiv volje Santa Fea u susret „dolini sivih vukova”, sledeći svoju zvezdu zakona, koja ga je na ovaj put odvela, koja ga je jednostavno za to odredila, da se bori protivu „ljudi sa vešalima”.

Čuteći, jahala su pored njega dva čoveka, koja su izabrala isti put.

Dok Holidej, ne zbog toga što je želeo da stavi svoju glavu u torbu

za jednu armiju nezahvalnih, već jednostavno zbog toga, jer je put Vajata Erpa bio i njegov put.

A Luk Šort, jer je njegovo neuništivo avanturističko srce kucalo za Vajata Erpa. On bi, ne razmišljajući, sa njim jahao i u pakao, a osećao je, takođe, i jedno bezgranično divljenje prema sjajnom doktoru Džonu Henriju Holideju. On je već odavno osetio da je od dvojice prijatelja, koji inače nisu nikada tražili trećeg, bio prihvaćen kao vredan saputnik i odan prijatelj i bio poštovan sa njihove strane.

Tako su jahali prema jugozapadu, maršal malo napred, Dok Holidej za pola konjske dužine sa desne strane iza njega i još za četvrt konjske dužine sa leve strane, pozadi čoveka iz Misurija, gorostasni čovek iz Teksasa.

Po treći put jahao je Vajat Erp ka „dolini sivih vukova“, dolini punoj zlikovaca, prema nekada napuštenom gradu, u kojem je sada u svakoj drugoj kući stanovao po jedan „čovek sa vešalima“!

Ne raspravljajući o tome duže sa prijateljima, maršalu je bilo jasno da neće moći da uništi ceo logor, već po mogućstvu, samo vođu. A kada vođa bude u njegovim rukama, onda će se i banda sama od sebe raspasti.

Međutim, to što su naumili bilo je isto tako teško, kao da su imali nameru da se tuku sa čitavim kam-pom. Ako su hteli da uhvate velikog vođu, morali su, bez daljnjeg, da računaju sa tim da će imati ceo logor protivu sebe.

Bio je to težak put, jahanje za kamp Ladore.

*
* *

Kada je veliki vođa ljudima rekao, šta je imao da im kaže, savetovanje se završilo. Bilo je još nekoliko upadica, ali, kada se vođa digao sa svog mesta, svi ostali su učitali.

Vođa bande dao je poslednja uputstva stojeći, a zatim, sve ljude redom dobro zagledao. Bilo je očigledno da je svakog poznavao i pored maske.

U prostoriji su svi napeto iščekivali. Jer sada je trebalo da odredi ko će da bude njegov zamenik na mesto Kapučina.

Još iz poznatih dana, gore na Crvenom jezeru, zatim od savetovanja u planinama Meksika i zajedničkog sastanka kod Tombstona, nije bilo ovakvih zajedničkih skupova. Sada je opet zaveden red u pokretu i trebalo je da bude izabran takođe i zamenik.

Bilo je čudno, da je ukupno osam ljudi računalo, da će biti izabrano na ovo mesto. Osam ljudi!

Jer gupa, koju je vođa doveo u kamp, sastojala se skoro samo od pomoćnika i samo jedan od njih mogao je da dobije Kapučinovo mesto. Mali pripadnici bande, koje je pokret imao u Arizoni i Nju Meksiku, bili su zastupljeni samo preko njihovih pomoćnika na velikom skupu u Santa Feu, ali bez ikakvih funkcija, tako da su i dalje bili u bandi, ali samo kao njeni članovi.

Vođa je pogledao tamo, gde je sedeo odbegli serif i reče: — Ti od danas pripadaš nama, Greg. Smatram, da znaš šta to znači.

Feri Greg je sedeo kao oduzet i sa mukom je klimnuo glavom. Sve što je u ovim noćnim časovima doživeo, bilo je u tolikoj meri za njega teško, da se osećao strašno potištenim i nije mogao uopšte jasno ni da misli.

Odjednom vođa gurnu stolicu za sobom i reče svojim šistavim, bezbojnim glasom:

— A sada ću da odredim čoveka, koji će privremeno da zameni Kapučina.

U prostoriji je zavládala grobna tišina.

Trideset i jednogodišnji Rori Webster iz Čikaga, koji je od pre devet godina živeo na Zapadu, pošto je u svom zavičajnom gradu ubio jednog čoveka, očekivao je da čuje svoje ime, pošto je više puta bio pohvaľljen od strane Kapučina, za uspele akcije.

Prekoputa njega sedeo je njegov najveći protivnik Frederik Long, mladić vitkog i uglađenog izgleda, koji je ranije bio opasan prevarant na kartama, dok ga jednog dana Kapučino nije dograbio i doveo u bandu.

Sa njegove leve strane sedeo je Metju Gold, austrijski emigrant, koji je imao na svom rabošu više nego iko na ovom skupu.

Tri mesta dalje od njega sedeo je zdepasti Džon Toker, nekadašnji kauboj, koji je dogurao do drugog nadzornika na jednom velikom tek-

saškom ranču i jednoga dana u svađi ubio rančerovog sina. Od toga dana postao je begunac, prognanik, koji se u Kostariki priključio pokretu. Pored ostalih i njega je dograbio Kapučino.

Pored njega je sedeo Hardi Koldvel, nekadašnji postavljač željezničkih pragova koji se izdavao za Tokerovog prijatelja, a u stvari, bio njegov najveći protivnik. On je računao da ima većih izgleda kod vođe, jer je bio jedan od ljudi koji su još otpočetka jahali zajedno sa Kapučinom.

Šesti čovek u ovom elitnom skupu bio je trideset i sedmogodišnji nekadašnji pružni radnik, Gordon Perkins, jedan povučeni momak, koji se, polako, ali sigurno, probijao ka vrhu bande.

Sedmi čovek bio je jedan Italo-amerikanac, kao što su to bili Kapučino i Gata, po imenu Džim Valeta. U stvari, bio je najslbličniji Kapučinu, kako po izgledu, tako i po naravi, međutim nije umeo da pridobije vođinu naklonost. Pa ipak, nadao se da je sada došao njegov čas.

Omrznuti ne samo od njega, Napolitanca, već i od svih ostalih, bio je, u poslednje vreme, čovek koji se najdalje probio, tojest, Laurentino Gata, osmi čovek na ovom skupu, koji je računao da će biti izabran na mesto velikog Kapučina.

Osetili su svi dobro, kako ih vođa jednog po jednog, meri: Webster, Long, Gold, Toker, Koldvel, Perkins, Valeta i Gata. Kao opčinjeni, posmatrali su sjajnu vođinu mas-ku, čiji je vrh bio crno obojen.

Konačno se začu šišteći ispod sive maske:

— Gata — on će privremeno zamjenjivati Kapučina.

Za trenutak se začu zamor u skupu. Potom, zavlada opet duboko ćutanje među maskiranim ljudima.

Vođa ode do vrata, otvori ih i napusti prostoriju.

Tada ustade Gata, podiže ruku i reče:

— Ovde ćemo ostati još četvrt sata.

Niko nije prigovorio. Na kraju, sada je on bio novi Kapučino.

Jedino je Valeta razmišljao o neobičnim vođinim rečima. Nije li on još uvek računao na Kapučina? Da li je još uvek verovao da će moći da oslobodi svog korisnog čoveka?

Nadanja mladog Napolitanca nisu još uvek usahnula, jer on je jedno dobro znao, Gata nije bio drugi Kapučino.

Tek kada je proteklo četvrt sata, Gata se okrete i krenu ka vratima. Long, Toker, Koldvel, Vebster i ostali, sledili su ga. Mladi između pomoćnika su ga se pribojavali, njih sedmorica. Jer strah je vladao i u samom pokretu, a ne samo od njega.

*

* *

Veliki vođa nije napustio kuću, već se popeo stepenicama gore. Gore je sa jednim ključem, koji je nosio na jednoj kožnoj vrpci, otvorio jednu vrlo malu sobu u kojoj su se nalazili krevet, sto, orman i jedna stolica. Priđe prozoru i pogleda napolje.

Oдавде je imao pogled iznad čitavog malog grada. Tamo dole nalazila se Front strit u noćnoj tišini.

Skide čizme i masku sa glave i leže na krevet. Široko otvorenih očiju razbojnik je ukočeno gledao u kosu tavačnicu i razmišljao o svojim planovima. Prošao je skoro jedan sat, dok nije utonuo u san.

Nije bilo potrebno da ga niko bude. Još pre zore se probudi, podiže se, stavi masku na glavu i izađe iz sobe. Neopaženo izađe iz kuće na Poprečnu ulicu.

Konj mu beše nestao!

Procedi psovku kroz zube i pođe besno ka vratima susednog dvorišta.

Tada primeti, da mu je konj bio tu privezan. Odmah ga izvede napolje u Poprečnu ulicu i htede da se popne u sedlo.

Ali tada primeti, da se u njegovoj levoj tašni na sedlu ne nalazi ručna bomba. Brzo pretraži oba džepa i nađe beležnicu. Pročita ono što je maršal u njoj napisao.

Brzo uzjaha i napusti grad.

Stražar, koji je stajao kod poslednje kuće, ode, kao što mu je to bilo naređeno, nazad u kuću, kako bi vođa mogao neopaženo tuda da prođe. Zatim se ponovo vrati na svoje stražarsko mesto.

Isto tako i čovek koji je napolju, u dolini iza žbunja, čuvao stražu, okrete se i odjaha malo prema zapadu, sve dok nije bio siguran da je vođa prošao.

Kada se potom okrete, vođe bande nije bilo nigde. On je odmah skrenuo prema susednoj dolini.

U velikom luku jahao je prema

jugoistoku, kako bi konačno došao na glavni put, na kojem je, kao jahač, kao i mnogi drugi išao prema velikom gradu, bez ikakve maske i bez ikakvog znaka koji bi ga odao da je „čovjek sa vešalima”.

Nešto više od četiri milje jugozapadno od Santa Fea, nalazilo se jedno malo naselje po imenu La Činega, u kojem su vođu dobro poznavali.

Razbojnik odvede svog konja u štalu za iznajmljivanje i zameni konja irske braće Mek Lin, gde mu je stari Džoe Mek Lin dao jednog sivca opuštenih sapi i umornih očiju.

— Ukoliko Vam je konj dobar za poslednji deo puta, mister, onda će biti u redu. Vi se nećete tako dugo zadržati u gradu i vašeg konja možete da opet uzmete.

— Naravno, — reče bandit, osetivši da ga vlasnik štale pogleda ispitivački.

Čovek, koji je bacio samo jedan kratak pogled u njegove oči, oseti jednu neobično nelagodnu jezu na leđima. Okrete se i odvede divnog crnog konja, kao što mu je bilo to naloženo, u štalu.

Međutim, veliki vođa još nije otišao iz La Činege. Odjaha jednim sporednim putem sa glavnog puta, i nestade u jednom pansionu na uglu. U susret mu dođe jedna stara žena i nasmeja se svojim ustima bez zuba.

— Aha, opet ste tu, mister Miler. — Žalila je potajno umornog trgovca, koji je tako često morao da putuje između Santa Fea i Albuquerka.

On odvede svog starog konja u

štalu i ode u sobu u kojoj je uvek stanovao kada je dolazio ovamo. Naredi da mu donesu bogat ručak i leže da se odmori do večeri.

Tada ustade i napusti svoju sobu. Stara žena u hodniku ga nije pitala ništa. On joj je više puta govorio da tek uveče može da ide u grad, jer tek tada poslovni ljudi imaju vremena da razgovaraju sa njim.

Nije joj nikada bilo čudno, što joj je on uvek davao malu pregršt divnih srebrnih dolara u njene koštunjave, reumatične, staračke ruke.

Kada je pao mrak odjaha veliki vođa bande „sivih maski” prema gradu.

Svetlost u krčmama bila je upaljena i bacala je kroz šarena prozorska okna svoje svetle trake na široki glavni put. Takođe i u ostalim kućama su bile zapaljene lampe.

Zlikovac prođe pored prvih kuća i skrenu potom desno u Pekosovu ulicu, koja je vodila ka starom utvrđenju Merči. Posle jedno tri stotine jardi zaustavi se ispred jedne uzane stare krčme, sjaha sa konja i baci dizgine preko prečage.

Kada je stupio na prvu stepenicu niske verande, u istom trenutku je iz krčme izlazio jedan visoki čovek. Svetlost iz krčme pade na lice vođe bande.

Noga drugog čoveka zape. On pogleda u stranu i reče:

— Helo.

Desperados zastade. Mračno nabra svoje bujne obrve.

Drugi kao da se prepade.

— Izvinite, verujem, da sam vas već negde jednom video.

— Ne bih znao gde, — odgovori razbojnik.

— Da nije to negde između Rozvela, Linkolna i Karikokoa, bilo? Mislim, da bi trebalo da bude u vezi sa malim Bilom.

Preko zločinčevog lica prelete senka.

— Malim Bilom? Da li ste poludeli, čoveče?

Čovek se zbunjeno trže.

To lice! Mora da sam ga negde već video!

Nije ni slutio, koliko je bio blizu istini sa svojom primedbom. Video je zaista lice čoveka, koji je imao veze sa zločincem, malim Bilom.

Veliki vođa uđe u krčmu i baci pogled po dugoj, uskoj prostoriji.

Napred za stolovima pogleda ga nekoliko ljudi, a zatim se okretoše ponovo svom pokeru.

Samo gostioničar, koji je baš bio okrenut leđima prema vratima, i prao čaše, posmatrao je čoveka koji je ušao na vrata u velikom ogledalu iznad šanka.

Vođa bande to naravno nije promaklo, ali oko toga nije se ni najmanje brinuo. Izmeri pogledom prostoriju i zauze mesto pozadi za jednim od poslednjih stolova. Nije ostao dugo u staroj krčmi. Očigledno da čovek, na koga je čekao, nije došao. Zbog toga izađe, uze svog konja i odvede ga za sobom preko istočnog kraja grada.

Čovek iz Linkolna nije bio jedini koji je verovao da je poznavao stranca. Gore na širokom trgu ispred starog manastira San Marino susre-

te vođa dva čoveka, od kojih mu se jedan zamišljeno približi i reče:

— Pakao, čoveka ipak poznajem?

— Pa, šta? Ko bi to mogao da bude? — reče drugi i ispljunu jedan komad duvana za žvakanje.

— Da nije to onaj, Džoni! Čekaj da promislim... čoveka sam već negde morao da vidim?

Međutim, dosta popijenog viskija sprečavalo je puškara Alberta Džersona da se seti gde ga je video i gde se ranije sa tim čovekom sreo.

Vođa bande maskiranih ljudi išao je dalje kroz noć u Santa Feu. To nije bila ni slučajno nepotrebna šetnja, što je on radio. Sve je to pripadalo njegovom planu. On je hteo ovaj grad da osvoji! On će da izbori bitku svog života, kako bi veliki, gordi Santa Fe savladao, a zatim sa njim zagospodario.

Nije se ni najmanje bojao da bi na svom krstarenju susreo maršala Erpa ili nekoga od njegovih saradnika.

Na kraju, do sada ga je već češće puta susretao.

Njegova današnja šetnja gradom, trebalo je da mu posluži radi posebnih obaveštenja. Hteo je da na preksutrašnji dan zada svoj prvi planirani udarac u živac gradu. Bandit nije imao ništa više i ništa manje na umu, nego da izvrši prepad i opljačka veliku Zapadnu banku u glavnoj ulici.

Ovaj napad „čoveka sa vešalima” nije mislio da izvede u toku noći, već usred bela dana, kako bi sa ovim, ludo drskim prepodom, uterao stanovništvu strah u kosti.

U noći, u kojoj je Vajat Erp po treći put jahao ka „dolini sivih vukova“, veliki vođa je održavao u prostoriji za savetovanja, pozadi u salunu, poslednja dogovaranja.

Da su Helmers, Bosko Henderson i Kris Prisli, napustili logor, bilo je čutke utvrđeno. Niko nije imao pojma da su bili odvedeni. Svako je mislio na to kako će ih vođa kazniti, kada mu se budu ponovo pojavili pred očima.

Svaki od ljudi, koji je imao da uzme učešća u prepadu, bio je od strane vođe lično upućen do detalja u svoj zadatak. Sve je imalo da bude predviđeno. Kod ovog prepada ništa nije smelo da bude loše izvedeno. Dok su Webster i Koldvel trebali da se pojave u šerifovoj kancelariji a ostali pomoćnici, sa isto takvim nalogima, u najvećim radnjama i kućama u okolini, Gata, Toker i mladi Valeta, imali su da izvedu napad.

Niko od bandita nije imao ništa da pita, jer su svi tačno znali da neće biti sami na ulici. Vođa će se zato pobrinuti, da još tuce drugih „ljudi sa vešalima“ budu na straži u bližoj i daljoj okolini mesta prepada. Ljudi, koji se čak među sobom nisu ni poznavali, koji i nisu pripadali ovom kampu ovde. Vođa je grupu iz La Činege i obe grupe, koje su imale da se sastanu u Riper-sovom baru na severnom kraju Santa Fea, sa svim upoznao.

Kao i uvek, vođa je napustio mesto sastanka četvrt sata pre ostalih.

Prepad je utvrđen za sledeće pre podne u jedanaest sati.

Vođa potraži svoje tajno skrovište, dok tu, u kući, niko nije ni slutio, da je on još uvek bio tu.

Svog konja je ovog puta odveo u dvorište jedne prazne kuće i zatvorio ga u jednu štalu, za koju je znao, da će je bilo ko teško pronaći. Pa, iako pronađu to neće značiti ništa, jer je strah i poštovanje prema velikom vođi bilo ogromno.

Bandit je ležao na svom poljskom krevetu sa rukama u džepovima i ukočeno je posmatrao u tavanicu.

Napad sledećeg dana izazvaće u gradu strah i paniku. On će tom Santa Feu da pokaže ko je gospodar! Ni najmanje se nije bojao guvernera i njegovih vojnika. Kada mu maršal nije stajao na putu, njegov plan nije mogao da propadne.

Njemu je bilo više stalo do panike koju će ovaj napad da prouzrokuje, nego samog plena. Međutim, i nje ga je mogao isto tako dobro da upotrebi. Nije bilo slučajno, da je prvi udarac planirao da izvede na banku. Jedna banda sa punom kasom, bila je jaka banda. Sa novcem može mnogo da se postigne. Bila je to stepenica, kojoj je još samo sledila sila.

Kada je prošlo četvrt sata, Gata se podiže.

Ljudi napustiše prostoriju i tek napolju skidoše svoje kapuljače sa glava.

Gata, Toker i Valeta ostali su pored svojih stolica. Kada su drugi otišli, Gata zatvori vrata.

Nije bilo uobičajeno da jedan „čovek sa vešalima“ sa drugima priča o onome što je vođa naredio.

Međutim, Gata nije bio baš tako dobar zamenik vođe i zamena za Kapučina. Okrete se prema Valeti, u kojem je instinktivno osetio boljeg čoveka.

— Da li si siguran, da je on sve dobro zamislio?

Džim Valeta klimnu glavom. — Naravno, zbog čega ne bih bio.

Gata proguta pljuvačku. Njemu, ni u kom slučaju, nije bilo sasvim prijatno pri pomisli na prepad, a pre svega na ulogu koju je on imao u njemu.

Pogrešno je verovao da je postigao vrhunac u svojoj karijeri, kada ga je vođa izabrao za zamenika Kapučinu. Međutim, on nije mislio pri tome, da će to biti skopčano sa raznim obavezama. To što je baš on sada pripadao trojici koji su imali direktno da izvrše prepad na banku. Njemu su nedostajali čvrsti nervi, koji su čoveku bili potrebni za tako nešto. Da, Džim Valeta, to je bio čovek, koji je tako nešto mogao da uradi, ili hladni Toker; njih dvojica bili su kao stvoreni za jedan ovakav zadatak.

U zadnja dva dana Gata je u očajanju razmišljao šta bi mogao da učini, kako bi se oslobodio ovog odgovornog i po život opasnog zadatka. Pomišljao je i na mogućnost da predstavi da mu se dogodio nesrećan slučaj. Međutim, kada se seti oštrog pogleda ovog zlobnika, odlučio ipak da te misli odagna i da pristane na saradnju. Šta bi pa moglo da se dogodi? Na kraju krajeva, Valeta i Toker su pored njega. A napolju su bili ostali. Isto kao i njego-

vi kompanjoni, znao je i on da je vođa sve to sigurno pripremio.

Samo da vođa nije baš njega odredio, da prvi uđe u banku i da uperi revolver u blagajnika! Šta, ako taj čovek bude priseban i odmah počne da puca? Sigurno je on i imao pored sebe revolver, kao i svi ostali blagajnici na Zapadu. Šta ako čovek munjevito reaguje i ispali metak u njega?

To mora da bude strašno, da bude pogođen iz takve blizine metkom debelim kao prst!

Sam Gata bio je loš strelac. Prvi put je oprobao svoju veštinu gađanja iz revolvera, dole na meksičanskoj granici, pozadi u dvorištu jednog pansiona, kada je utvrdio da uopšte nije moguće da čovek može da sa tako jednom nepodesnom stvarčicom nešto da pogodi.

Kada god je uzeo revolver u desnu ruku i zapeo oroz, uvek je bila ista stvar. Sam Kapučino, lično, bio je pored njega i prijateljski mu se smeškao. Uzeo je jednu praznu bocu od viskija i postavio mu je na jedan zid, koji nije bio daleko ni sedam jardi. Gata je morao da podigne revolver, nišanio je i pritisnuo obarač. Tom prilikom mu se učinilo kao da je oružje samo od sebe eksplodiralo. Cev bi mu poleтела uvis, a, jedan strahovit udarac, prostrujao bi mu kroz ruku.

Nije uspeo da pogodi bocu ni posle pedesetog metka. Za njega je bilo zagonetno, da li će uopšte ikada naučiti da puca.

Ali, tek mu je to bilo zagonetno, kako je veliki Kapučino nezamislivo

vo brzo vadio revolver iz leve futrole, jedva da je i nišanio, oružje je uperio i pritisnuo okidač — da bi se boca rasprsla u stotinu komada.

Bezgranično divljenje izražavao je Gata za majstore strelce, kao što su to bili Vajat Erp i Dok Holi-dej, ljudi o kojima se znalo da sa svojim vrlo teškim revolverima čine prava majstorstva u gađanju.

Međutim, on naravno nije smeo da dozvoli u krugu svojih kompanjona, da ovi primete da on ne zna da rukuje revolverom. Sada, pošto je postao vođin zamenik, to ni u kom slučaju, ni po koju cenu. Zbog toga je nastojao da veliki zadatak, koji mu je veliki vođa natovario, odbaci od sebe i da ga prebaci na drugog.

Posmatrao je Valetu jedan trenutak, i razmišljao o tome da li bi mogao da se osloni na njega, da mu preda svoj zadatak. Međutim, posle kratkog razmišljanja, odustao je od toga jer je smatrao da bi lukavi Napolitanac jedva na to pristao.

Zbog toga se okrete Tukeru. Naudao se da će moći lakše da nagovori grubog, neotesanog čoveka. Ali, kako da otpočne? Da li da zamoli Tukera da preuzme njegov zadatak, ili bi morao da se obrati vođi i da traži jednostavno zamenu?

Uputi dugačkom momku jedan upitan pogled i reče tada drugome, ali tako da je to Toker mogao da čuje:

— Džim je znatno veći nego ja. Mislim da bi bilo bolje da prvo on uđe u banku, nego ja. On može

već sa vrata da vidi ko stoji iza šaltera. Pregrade su uvek prilično visoke, tako da se čovek mora mnogo da izduži ako bi hteo da vidi, koliko ljudi ima iza šaltera.

— Mislim da je vođa o tome razmišljao, — primeti Toker. — Uopšte nije čak ni tako važno da mi znamo, koliko ljudi je iza šaltera. Ti ćeš da izvadiš revolver, tek onda kada se nađeš ispred blagajnika. A odatle već možeš i da vidiš koliko se ljudi nalazi oko njega. Još uvek imaš dovoljno vremena, ukoliko želiš da ih prebrojiš.

Zbog ovoga Gata bi Tukera najradije ošamario, ali to je ostavio za neku drugu priliku, kada se budu našli kod kuće.

Šta sada? Ni po koju cenu nije hteo da otpočne prepad. Prvi čovek bio je takođe uvek najviše ugrožen, a, Laurentino Gata nije hteo da on bude, ni po koju cenu, taj čovek.

Razmišljao je opet o tome, da li ipak da odredi Valetu za to. Morao je, naravno, da to otpočne na jedan vrlo pametan način, jer ovog čoveka nije mogao da obmane. Nije hteo ni da mu grubo naredi, bilo je to isuviše rizično. Ne, čoveka kao što je bio Valeta, morao je da obradi na drugi način. Njega čovek treba da podstakne!

Kada su se drugi podigli, da bi izašli napolje, Gata pusti Tukera da pođe napred, a Valetu zadrža, uhativši ga za rukav.

Toker izađe u dvorište i izgleda da stvarno nije primetio da ga druga dvojica nisu sledila.

— Šta ima još, Gata? — upita Valeta, ne baš tako ljubazno.

— Pođi sa mnom, — došapnu mu ovaj i pođe napred kroz hodnik u mračnu prostoriju krčme. Pošto su prozorska stakla sa ulice bila prilično velika, dolazilo je prilično svetla u prostoriju, tako da je čovek mogao dobro da raspozna šank i policu sa bocama.

Gata napravi jedan pokret rukom, kao da ga poziva da dođe kod šanka i sam pođe tamo. Izvadi jednu bocu, dve čaše, napuni ih i gurnu Valeti, koji se nasloni na šank, jednu čašu. Tada se obrati svom kompanjonu na italijanskom jeziku:

— Mi smo ipak zemljaci, Džim?

— Pa? — upita Valeta sumnjičavo.

Gata izvrnu svoje piće, uzdahnu duboko i reče: — Moram nešto da ti poverim, Valeta.

Ovaj je ćutao i samo ga je posmatrao.

U mračnoj prostoriji zujala je jedna velika muva, koju su dva noćna gosta bila preplašila.

Gata otpoče prigušenim glasom:

— To nisam hteo da kažem vođi. A, naravno, ni ostalima. Međutim, tebi hoću to da kažem: — Nedavno, prilikom borbe sa Vajatom Erpom, povredio sam desnu ruku.

— Prilikom borbe? — pređe, skoro podrugljivo, preko Napolitančevih usana.

Za trenutak Gata kao da je bio zbunjen, ali brzo dođe k sebi i reče:

— Da, misliš li ti da mu je tek tako pošlo za rukom da me savla-

da? Bila je to teška i okrutna borba! Bili smo preko u napuštenom gradu u jednom dvorištu, kada me je odjednom napao. Naravno, pošto me je iznenadio, pošlo mu je za rukom da me obori, međutim, nije uspeo potpuno da me savlada. Tebi je poznato da sam ja snažan momak. Odmah sam skočio na noge i vratio mu udarac. Kada sam zatim hteo da dohvatim revolver, opet me je udario pesnicom. Kažem ti, momak udara kao konj! Posrnuo sam, sapleo sam se i pri tome povredio desnu ruku. Kada sam hteo da se podignem, dohvatio me je i svezao.

Valeta je obe ruke stavio na glavu i posmatrao kompanjona oštro:

— Pa, zbog čega nam nisi do sada pričao ništa o tvom junačkom delu?

— Zbog toga, jer nisam hteo da vođa sazna da mi desna ruka nije u redu.

— Ah, — reče drugi, — ti bi nas radije sve izložio opasnosti?

Gata uzdahnu duboko jutarnji vazduh. — Kako to misliš?

— Da je vođa znao da ti desna ruka nije u redu, ne bi ti sigurno odredio jednu tako važnu ulogu prilikom prepada.

— Tu imaš pravo.

Ne menjajući svoje držanje, Valeta nastavi:

— Zbog čega si, dakle, ćutao?

— To ti znaš isto tako dobro, kao i ja. Ne bih dobio tako veliki zadatak. A, nijedan vođa ne poverava ga čoveku, koji ne može da upotrebljava svoju desnu ruku.

Valeta još uvek nije menjao svoje držanje.

— Znaš li ti šta je to, Gata?

Gata je ćutao.

Tada drugi isturi glavu i reče:

— To je prevara, razumeš li ti mene? Prevara naših drugova. Čovek koji nije sposoban da radi sa svojom desnom rukom, za to mesto nije podesan.

Sada je bio Gata taj koji je isturio glavu:

— Za koje mesto? — zafrekta.

Valeta se ponovo osloni na šank i reče vrlo mirno:

— Za mesto koje ti je vođa dodelio prilikom napada na banku.

— Da, to bi moglo da bude. Ali, ja sam sada zamenik vođe i ja ti ga sada dodeljujem, kao svom najbližem potčinjenom, kako sada stvari stoje. Moju ulogu ćeš ti da preuzmeš.

— Ne, to ne mogu.

— Zbog čega ne?

— Zato jer je veliki vođa to drugačije odredio.

— Ja određujem iznova, a ti znaš zbog čega to činim.

Valeta uze čašu, ispi i gurnu je nazad. Laganim koracima napusti šank.

Gata polete za njim, zgrabi ga za ruku i povuče ga nazad.

— Slušaj, Valeta — ti ćeš to da učiniš — a to nećeš raditi badava.

Napolitanac ga pogleda nazad preko ramena u mračno Gatovo lice.

— Govori jasnije.

— Rekao sam da nećeš da radiš zabadava. Za to ću ti platiti.

— Ja sam i bez toga plaćen za svoj posao, — promumlja Valeta.

— Ja ću ti dati polovinu od onoga što ja budem dobio.

— A, drugu polovinu? Za čoveka koji ne može da puca?

— Ko kaže da ja ne mogu da pucam? Pođi sa mnom na ulicu, pa ću ti pokazati.

Valeta razvuče lice u podrugljiv osmeh.

— Ne pretvaraj se! Ti znaš dobro da mi sada ne smemo da idemo na ulicu. Vođa je verovatno još uvek u kampu.

— Ja mogu da pucam, budi siguran u to, — kreštao je Gata. — Samo — bilo bi mi draže da ono što mi je vođa odredio, izvrši jedan stoprocentno siguran strelac. Voditi napad je jedna čast i ti ćeš znati da ceniš tu čast.

Valeta se sada potpuno okrete i pogleda svog saputnika, podboči se rukama o bedra, njihajući se na vrhovima prstiju.

— Čast? Ja mislim da si ti lud. Ukoliko želiš da sa mnom razgovaraš, onda se, molim, radije izražavaj u ciframa!

Gata, sateran u ćošak, navede jedan broj.

Preko Valetinih usana prolomi se zluradi smeh.

Već u ovom času bio je prokrčen put novom redosledu, po starešinstvu, unutar bande „ljudi sa vešalima”. Budući čovek u tajnom savezu neće biti naduvani Gata, sklon hysteriji i nervozan, već odmereni, lukavi Cezarino Valeta, sedamnaesto dete jednog pekara iz jedne od uza-

nih ulica u predgrađu Napulja, koji je pre devet godina došao u ovu zemlju kao momak, mlad kao rosa!

Laurentino, može se tako reći, prokockao je svoju karijeru.

— Rino! — Nesvesno je nazvao svog druga svojim skraćenim zavičajnim nadimkom, umesto Džim, kako su Valetu ovde zvali. — Tražiš isuviše, daću ti dve trećine.

Međutim, Valeta je vrteo glavom.

— Ne, daćeš mi sve ili ništa.

Gata je hteo da pobesni od ljutine. — Šta ti pada na pamet! Znaš li ti ko sam ja? Očigledno da zabravljáš sa kim razgovaraš. Ukoliko želim, narediću ti da to izvršiš. A ti imaš da izvršiš ono što ja naredim.

— Znam vrlo dobro sa kime razgovaram, — odgovori Valeta. Zatim zapali jednu cigaretu i okrete se.

Nije primetio kako su se nadule žile na Gatinim slepoočnicama.

Gata odjednom skoči na njega, dogradi ga za okovratnik i gurnu ka jednom stolu.

Međutim, Valeta je reagovao kao panter. Ispruži levu ruku sasvim napred i zatim ga tresnu desnicom u vrh brade, tako da se Gata tri puta okrenu oko svoje sopstvene ose pre nego što se, krkljajući, ne sruši pored šanka.

Valeta je stajao usred prostorije, raširenih nogu, sa stopalima malo unutra povijenim, u čizmama sjajno očišćenim. U njegovoj levoj ruci blistao je revolver.

Gata je to sve video dobro, uprkos tami.

Protrlja se po licu, dohvati rukom

posudu za pranje čaša, baci nekoliko šaka punih vode u lice i dohvati bocu.

— Rino, dođi, da popijemo još po jednu. Naravno, dobićeš svoj novac. Čovek uvek pokušava da trguje. Ti i sam znaš, kako je to preko u našem zavičaju.

Nasloniše se zajedno na šank i nastaviše da piju, kao da se baš ništa nije dogodilo.

*

* *

Bilo je dva sata noću kada su tri druga sa zapada dospeli gore na obronak grebena. Sedeći u sedlu posmatrali su grad u uskoj dolini.

Potom sjašiše.

Vajat pokaza rukom dole ka Front stritu i reče Teksašaninu:

— Stražar mora da je tamo dole, ispred poslednje kuće. Smatram mogućnim da još jedan drugi stražar stoji dole, u dolini reke. Vaš zadatak, prema tome, nije ni u kom slučaju, jednostavan.

Teksašanin klimnu glavom, uze svog konja, odvede ga malo dalje niz obronak i zatim se pope u sedlo.

Dvojica iz Dodža stajala su jedan pored drugog. Dole pred njima ležao je miroljubivo i mirno, kamp „ljudi sa vešalima“, kao da je bio grad kao i svi drugi.

Džordžijanac pokaza rukom prema tamariskama, iza kojih su nedavno iznenadili stražare.

— Dakle, ja ću tamo da stojim.

Maršal klimnu glavom.

Holidej pusti dizgine svog pleme-

nitog vranca i podiže ruku u znak pozdrava.

— Srećan put, Vajate.

Maršal podiže takođe ruku i odgovori tiho:

— Srećan put, Džone.

Čovek iz Džordžije krenu. Odmah zatim je nestao. Vajat je znao da Holideju nije predstojao nimalo lagan put. Bilo je lako moguće da iza tamariska nije bio samo jedan stražar, već takođe i čovek, koji je i inače stajao na obronku.

Čovek iz Misurija pomilova po sjajnom vratu svog riđeg konja, zatim pusti dizgine i takođe krenu na put.

Izabrao je najteži deo puta: put usred grada. Dok su njegova dva druga trebala da paze na izlaze iz grada, on je sam imao da proдре u kamp.

Svojim prijateljima opisao je tačno mesta u gradu koja su mu bila poznata. Pre svega, objasnio im je tačan položaj i raspored prostorija u salunu.

Vajat se zaustavi iza grebena obronka i krenu zatim u luku oko padine, dok nije stigao otprilike u visinu centra grada. Ovde priveza svog konja. Potom se prišunja, duboko pognut nad zemljom, preko obronka. Pogleda prema zadnjim zidovima hambara dole, koji su mu bili najbliži.

Sada je dolazio najteži deo puta. Morao je da se uspravi i da što je moguće brže, pokuša da siđe dole.

O tome je dugo raspravljao sa prijateljima, da li da se odozgo sa obronka prišunja ili da se brzo

spusti dole kako bi, na taj način, što pre došao u zaklon. Bili su jedinstveni u tome da, što je moguće brže, mora da stigne do hambara.

Zbog toga sada se malo uspravi i u pognutom stavu strča niz obronak. Pesak pod njegovim nogama oburvaćao se jače nego što je to pretpostavljao. Zbog toga je morao malo lakše da trči.

U tom trenutku odjeknu u noćnoj tišini oštar lavež psa. Sa leve strane, iz jedne sporedne ulice, izlete veliki pas i u dugačkim, besnim skokovima polete uz obronak, prema čoveku iz Misurija.

Vajat zastade samo za delić sekunde, ali, odmah nastivi svoj put kako bi se sklonio iz područja koje je bilo još izdaleka vidljivo, iako je na taj način bio još bliže životinji, što se ustremila na njega.

U velikim skokovima pretrča zadnju trećinu padine, tako da ga više nisu mogli da primete sa glavnog puta. Tu se zaustavi i sačeka napad psa.

Životinja se beše približila na petnaest jardi. Kada je primetila da je čovek zastao sagnut na zemlji, prestade i ona da trči, ali nastavi i dalje besno da laje.

Kada je pas primetio da čovek i dalje čuči na zemlji, skoči tri, četiri koraka napred. Zastao je na šest koraka od maršala.

Životinja je užasno lajala, tako da se čulo u čitavoj dolini. Maršal je uzaludno pokušavao da umiri psa lepim rečima.

U jednom skoku pas se još više približi čoveku.

Čovek iz Misurija bio je spreman na sve i istrže nož ispod pojasa.

Pas se uspravi na zadnji deo tela, iskezi se, preteći svojim belim vučjim zubima i spremi se za skok.

U tom trenutku dogodi se nešto vrlo čudnovato.

Dole na zidu od hambara naglo se otvoriše jedna pokretna vratanica i u ogromnim skokovima izlete napolje jedan drugi pas. Baci se u skoku drugom psu tačno u bok.

Pobesnele od ljutine, obe životinje se sklupčашe, zavijajući, lajući i kezeći se jedna na drugu.

Međutim, borba je bila brzo odlučena. Prvi pas se odvuče, još uvek tiho režući, dok je drugi pas stao na dva koraka od maršala i posmatrao svog protivnika koji je odlazio.

Čovek iz Misurija zadivljeno je posmatrao munjevitu borbu dve životinje. I sada, kada je prvi pas nestao, životinja koja je u neku ruku svojim životom odbranila Vajata, se okrete prema njemu i priđe tiho cvileći „Huim, huim“, do njega.

Kao što je čovek iz Misurija i slutio, bila je to životinja sa kojom se, prilikom svog poslednjeg boravka u kampu, sprijateljio i koja ga je pratila prilično daleko preko grebena obronaka ka istoku, dok se nije odvukla nazad u logor.

Maršal počea životinju po glavi, uhvati velikog psa za ogrlicu i povuče ga zajedno sa sobom dole ka hambaru, podiže vratanica i izgubi se zajedno sa njim u unutrašnjosti drvene građevine koja je mirisala na memlu.

Na taj način bila je prebrođena i

ova paklena situacija. Sada je imao jednog četvoronožnog neprijatelja u gradu, protiv koga je mogao, u svakom slučaju, da se zaštiti svojim četvoronožnim prijateljem. Pažljivo osluškujući, ostao je u hambaru i čekao.

Nije proteklo dva ili tri minuta kada je začuo žurne korake nekog čoveka koji je trčao pozadi duž hambara.

Dakle, jedan od stražara.

Maršal bi ga rado uhvatio, ali nije hteo da rizikuje da se napolju zadržava, jer je moglo još više ljudi da se pojavi, pobuđeni nastalom galamom.

Međutim, bilo je sve mirno. Posle izvesnog vremena začu korake stražara, koji se vraćao.

Ležao je odmah iza vratanica, kroz koja je pas maločas izleteo. On ih malo odškrinu i pogleda napolje. Tada ga ugleda da dolazi.

Bio je to čovek srednje visine, koji je držao pušku obema rukama i ispitivački posmatrao obronak. Kada je došao na četiri koraka, zastade, okrete maršalu leđa i pogleda na obronak.

Čovek iz Misurija se odluči da napadne stražara. Svaki stražar koji je onemogućen, predstavljao je jedan izvor opasnosti manje.

Ne pazeći na buku, koju je napravio kapak od vrata, Vajat se naglo podiže i u dva koraka stvori se kod čoveka, koji se, međutim, beše okrenuo.

Ipak, još pre nego što je mogao nešto da preduzme, pogodi ga u bradu snažna maršalova pesnica, tako da ga noge izdadoše.

Čuo se samo krkljavi jauk preko banditovih usana, koji se sruši bez reči.

Vajat ga dohvati i odvuče, zajedno sa puškom, unutra u hambar, gde mu nabi maramicu u usta, zaveza i pričvrsti za jedan težak točak od kola. Kamp Ladore je, prema tome, imao jednog stražara manje.

Posle izvesnog vremena, koje je čoveku bilo potrebno da bi stigao dovde, pas otpoče da laje, pošto je moglo da se zaključa, da je to bio stražar koji je pozadi, na izlazu iz doline, čuvao stražu. Na osnovu toga, veliki vođa očigledno nije na stranama obronka postavio nikakve druge stražare. Ili je, pak, odredio samo jednog jedinog čoveka, koji je imao stalno da kruži gradom.

Veliki vučjak stajao je tiho dahćući pored čoveka iz Misurija i posmatrao ga. Bio je to zaista lep pas crne glave, visoko podignutih ušiju i snažnog repa. Nije zaboravio prijateljsko ophođenje, koje je Vajat Erp prema njemu pokazao one noći, čime je maločas, iza hambara, zaista dokazao da mu je i on prijatelj.

Kada je čovek iz Misurija krenuo napred kroz hambar, pas ga je bešumno sledio.

Vajat je razmišljao, da li je životinja bila u hambaru, pre nego što je došao ovde.

Kada je prošao pored jednih velikih kola, čovek iz Misurija ugleda da su vrata od dvorišta bila malo odškrinuta. Pas je znači bio napolju u dvorištu najverovatnije, a ne u hambaru, kada je čuo lavež druge životinje i krenuo najkraćim putem, naime, preko kroz hambar.

Maršal zastade kod prislonjenih vrata i pogleda u dvorište.

Tada oseti da je pas iza njega gurao nosom, te ga Vajat opet počea po glavi i pogleda dole ka njemu.

— Pa, Bili boj? — prošaputa mu na kuštravo načuljeno uvo. — Šteta što ne možeš da mi kažeš, gde smo mi to ovde pozvani.

Životinja se progura malo pored njega u stranu, gurnu ga i prođe, otvori šapom teška vrata na hambaru, tako da je mogao da izađe napolje.

Pođe nekoliko koraka napred, zatim zastade i osvrnu se za njim.

Čovek iz Misurija odluči se da krene za životinjom.

Svetlost zvezda je u ovoj noći bila još više pojačana mesečinom, tako da je svojom bledom svetlošću obasjavala frontalnu fasadu hambara.

Čovek iz Misurija gledao je kako bi na najbrži mogući način stigao do zida od štale ili napred, do ograde na ulicu, gde je bila jača senka. Desna strana dvorišta bila je zatvorena kućom za stanovanje, ali je isto tako bila dobro osvetljena mesečinom, tako da je i na njenoj desnoj bočnoj strani jedva bilo senke.

Vajat odluči da se drži pored zida štale i ugleda psa, koji je sada prelazio preko dvorišta i penjao se na ogradu.

Bilo je to prilično veliko dvorište, u kojem se nalazilo svakojakih starudija, tako da mu je omogućavalo da se dobro zakloni. Skoro beše napustio štalu, kada se naglo prepade.

Unutra oštro zarza jedan konj, tako glasno, da se sigurno daleko čulo.

Čovek iz Misurija, koji je bio iz-

vrstan poznavalac konja, znao je da je bilo vrlo opreznih konja, koji su kao i psi, upozoravali ljude. I on sam posedovao je takvog konja i sada je bio na oprezu.

Brzim skokovima požuri do ograde i taman je hteo da skloni veliku poprečnu gredu, kada se pas neposredno pored njega baci na krilo od vrata i težinom svog tela ih otvori.

Maršal se našao u Front stritu kampa Ladore. Pažljivo zaključa vratanca i u tri brza skoka nađe se na sledećoj verandi, koja je bila u dubokoj tami.

Sledeća kuća bila je ona u kojoj je bio u poseti one noći i iz koje je mogao da pogleda u dvorište saluna.

Maršal odluči da i sada krene istim putem, pošto mu je već bio poznat.

Skoro nečujno pređe preko stepeništa, prođe pored prve kuće, pored druge i kada je prošao pored njenog ulaza, odjednom zastade.

Kućna vrata lagano zaškripaše.

Nepomično je stajao između vrata i prvog prozora, priljubljen uza zid, zadržavši dah.

Vrata ponovo zaškripaše.

Čovek iz Misurija bio je već pomislio, da je možda bila promaja koja je vrata tamo-amo pomerala, kada se naglo prepade.

Mogao je da se čuje šaputavi glas nekog čoveka:

— Dođi... nije ništa bilo.

Čovek iz Misurija stajao je kao kip uz drveni zid kuće.

Vučjak je ostao pored vrata, kroz koja je zajedno sa maršalom izašao

na ulicu, verovatno da je bio iz ovog dvorišta.

Vrata se sada ponovo otvoriše. Na sreću otvarala su se prema ulici, tako da za momenat iza njih maršal nije mogao da vidi.

Na veliko iznenađenje Vajatovo, bila je to jedna žena, koja prva izađe na verandu. Pogleda na ulicu i odmah primeti sa desne strane od vrata psa kako stoji.

— Džek, tu stoji jedan pas.

— Psst, — prošaputa glas čoveka iza nje. — To je Helmersov pas. Lupež je sa Boskom Hendersonom i Krisom Prisljem uhvatio maglu. Pas očigledno nije hteo sa njima. Čovek mora i da razume — od njega je dobijao dovoljno batina! Ne boj se, neće ti ništa.

Maršal ispitivačkim pogledom iza vrata osmotri ženu. Bila je srednje visine i snažno građena, kosu je na španski način vezala pozadi u punđu u kojoj je bio jedan „končita” češalj.

Žena u logoru „ljudi se vešalima”! Očigledno da je čovek u toku noći na neki način uvukao u grad i sada je tražio načina da je ponovo izvede napolje.

Prema tome izgleda da je i kod maskiranih ljudi disciplina popustila. Nedostatak Kapučina opet se pokazao. Da je on bio tu, zacelo, ne bi nikome iz bande palo na pamet ili čak možda pošlo za rukom, da dovede ženu sa sobom u kamp.

Čovek beše sada sa ženom došao do ivice verande i prošišta:

— Stražar je nestao. Dođi, moramo da ostanemo ovde na verandi,

kako nas ne bi niko primetio sa obronka.

— Jesi li u to baš siguran, — upita žena, — da je tvoj prijatelj napred u dolini na straži?

— Da, sasvim siguran, dođi.

Levom rukom gurnu vrata, dok je desnom uhvatio ženu ispod levog lakta.

U tom momentu ugleda priliku čoveka kod vrata.

Maršal je delovao munjevito. Sa udarcem revolverskom cevi odin角度 nesvesti „čoveka sa vešalima”. I, pre nego što je žena mogla da vikne, maršal joj je stavio ruku na usta. Čovek iz Misurija popusti malo ruku, ali joj pritište revolver u rebra i prošaputa:

— Ni glasa, inače moraću da Vas ubijem.

Žena naglo klimnu glavom.

Maršal je tada pusti i odvede je u hodnik od kuće.

— Žao mi je, sada moram da Vam zapušim usta i da Vas vežem.

Žena se ne pomeri, stajala je tu kao skamenjena i nije bilo daleko od toga da se onesvesti.

Nekoliko minuta kasnije oboje su bili svezani. Maršal ih odvuče kroz hodnik u dvorište i smesti ih pozadi u štalu, koja je imala samo dva boksa.

Kada se zatim vrati na verandu, video je psa kako još uvek stoji pored kapije.

Nije mogao da dozvoli sebi da „čoveka sa vešalima” i ženu pusti da odu, jer nije imao dovoljno poverenja u lakomislenog čoveka, da će stvarno moći da ženu neprimećeno izvede iz logora. Da su oboje bili

napadnuti, ne bi bilo isključeno da bi izazvali buku i na taj način i maršala izložili opasnosti.

On nastavi svoj put. Odmah zatim, nađe se pred vratima one kuće, koju je nedavno posetio.

Vrata su bila zaključana.

Prema tome morao je da ide pravo u dvorište saluna, koji je, u stvari i bio cilj njegovog puta.

U času kada je maršal Erp ušao u logor „ljudi sa vešalima”, u njemu je bilo vrlo malo ljudi. Drugi su odmah posle završetka savetovanja u salunu, krenuli na put za Santa Fe, kako bi tamo mogli pravovremeno da zauzmu svoja mesta. Ostali su morali tek u zoru da napuste grad.

U kampu Ladore, u ovom času su se nalazili, prema tome, Laurentino Gata, Džim Valeta, Gordon Perkins, Rori Vebster, Metju Gold, Frederik Long, Džon Toker i Hardi Koldvel.

Dakle, glavni izvršioci prepada na Zapadnu banku u Santa Feu.

Dalje, u gradu su se još nalazili zarobljeni ljubavnik, Džoni Vilkins, zatim stražar u dolini, Marvil Hatavej, koga je maršal maločas učinio bezopasnim i dva stražara na izlazu iz doline. Međutim, oni su bili, u međuvremenu, isto tako savladani od strane Doka Holideja i Luka Šorta. Vezani i umotani, kao ručni paketi, ležali su, jedan gore iza tamariska, a drugi dole na obali reke.

Prema tome, samo nekoliko „ljudi sa vešalima” bilo je još u gradu. Manje ljudi, nego što je to maršal pretpostavljao, ali opasnijih nego što je to čovek mogao i da sanja. Valeta, Gold, Vebster, Long i Per-

kins pripadali su zaista eliti bande maskiranih ljudi. Pa ipak, svi su spavali u svojim kućama i nisu ni slutili, da se vuk već nalazi usred njih.

Čovek iz Misurija odlučio je, u poslednjem trenutku, da ne krene napred kroz kapiju od dvorišta saluna. Bilo je isuviše opasno. Ukoliko je bilo onako kako je on pretpostavljao, naime, da je salon u prvom redu bio boravište velikog vođe, onda je na ovom ulazu bio sigurno neko ko ga je obezbeđivao.

Vajat se zbog toga provuče između saluna i susednog dvorišta između kuća. Oderao je kožu o letve i gede, koje su strčale, a koje u mraku nije mogao da vidi. Tada skliznu u jednu rupu, veliku skoro jednu i po jard, koja se odjednom pojavi pred njim, ali u zadnjem trenutku uspe da se u jednom skoku izvuče. Pri tome je stalno računao sa tim da se odjednom ne pojavi pas koji ga je maločas napao. Ali, konačno uspe da stigne pozadi u Poprečnu ulicu.

Utrošio je skoro jedan pun čas, tražeći konja velikog vođe. On nije bio ni u onoj štali vezan, u kojoj ga je nedavno pronašao, ni u susednom dvorištu, kao ni u štalama oba dvorišta, koja su bila pored ovog. Međutim, čovek iz Misurija morao je da pronađe životinju, ma koliko da ga je to koštalo vremena, kako bi bio siguran, da je vođa u salonu.

Okrete se zbog toga na drugu stranu od dvorišta, izađe iz dvorišta saluna i poče da traži po sledećim konjušnicama.

Skoro sve štale su bile prazne. Do sada je primetio samo jednog, jedinog konja. I to je bio konj jakih kostiju, koji nije mogao da se uporedi sa plemenitim konjem, koga je jahao vođa bande.

U trećem dvorištu iza saluna pronašao je opet jednog konja. Međutim, i to nije bio vranac, koga je tražio.

Morao je, prema tome, da krene u dvorište saluna.

Pošto je morao ovde da računa sa svim mogućim preprekama, utrošio je, radi prodiranja u dvorište, dosta vremena i bio je vrlo oprezan.

Sledećih pola sata bilo mu je potrebno, kako bi se popeo na ogradu, a odatle na krov jedne šupe, preko koga je potruške puzao napred i konačno, između šupe za pribor i štale, se spustio u dvorište saluna.

Pažljivo je osluškivao.

Tada nešto šušnu na zemlji pored zida štale. Jedan veliki pacov pretrča preko vrhova maršalovih čizama na tipičan način, kao što pacov poskakuje, kako bi nestao u senci saluna.

Čovek iz Misurija nastavio je svoje mukotrpno traganje za crnim vrancem. Dok se do sada sa najvećom oprežnošću kretao kroz pojedina dvorišta i štale, sada je napredovao tako bešumno kao Indijanac. Pomerio se duž zida štale do vrata, koristeći senke, koje su se delimično nalazile ispred isturenih krovova.

Nalazio se na sredini vrata od štale, koja pažljivo podiže uvis i otvori ih, kako bi izbegao škripanje šarki. Zatim skide šešir sa glave i pridrža

ga iznad otvora. Unutra se ništa ne pomeri.

Osluškiavao je pažljivo još jedan trenutak, a zatim začu tiho frktanje jednog konja.

Nije se usudio da otvori donji deo vrata od štale, pošto je postojala opasnost da će drvo, koje je u najvećem broju slučajeva kod takvih vrata, dole strugalo preko kamenog praga, sigurno stvoriti određenu buku. Zbog toga preskoči lagano preko vrata i stade, pažljivo osluškujući, u hodniku štale.

Ovde je bilo najmanje četiri ili čak šest boksova. Na levoj strani, gde je kroz jedan mali prozor prodirala slaba svetlost, svi su boksovi bili prazni. Sa desne strane od prolaza bile su samo dve podeljene kabine. U prvoj je stajao jedan konj.

Mada je od svetlosti, koja je prodirala iz dvorišta, moglo veoma teško da se nešto vidi, čovek iz Misurija primeti odmah da je to bila životinja koju je tražio.

Crni vranac velikog vođe!

Maršal priđe bliže i primeti da je životinja bila osedlana.

Veliki vođa računao je uvek na sve!

— Ovoga puta nećeš daleko došpeti, burazeru! — prošapta Vajat za sebe, izvadi svoj krivi nož ispod opasača i prereza jedan od kajiševa

na sedlu do debljine prsta i to na trbuhu konja, gde se razrez nije mogao lako приметiti. Kaiš na sedlu nije mogao ni u kom slučaju odmah da se otkine kada čovek uzjaši konja, već tek tada ako se pri malo jačem pritisku, koji najčešće nastaje, ako se jahač uspravi u obe uzen-gije i svojom punom težinom pritisne na kaiš. To se obično dešava, kada u punom galopu treba da se iz životinje izvuče najviše i jahač se kroz izdizanje iz sedla, učini lakšim i pokrete galopirajućeg konja izjednači sa sopstvenim dodirivanjem konja kolenima.

Maršal se okrete i pogleda preko kroz otvoreni deo vrata od štale u kuću u kojoj se nalazio salun.

Veliki, mračan i preteći nalazio se tu i bacao senku do pola dvorišta.

Dakle, sada!

Čovek iz Misurija izađe iz štale istim putem kojim je i došao, zatvori vrata i krenu prema kapiji dvorišta. U njenoj senci provuče se preko čitave dužine dvorišta prema kući u kojoj se nalazio salun.

Sa leve strane bili su prozori, koji su pripadali velikoj prostoriji krčme.

Bili su tako visoki, da bi ih čovek mogao tek u jednom skoku dohvatiti. Međutim, da se usudi da se pomoću ruku izvuče gore bilo je rizič-

no i bez velikih izgleda, pošto su prozori verovatno bili svi zatvoreni.

Maršal se na vrvovima prstiju pomeri duž kuće, pređe preko donjeg stepenika od drveta i pogleda u tri sledeća prozora gore. Bili su takođe visoki od zemlje i isto tako svi zatvoreni.

Ostao mu je samo još put kroz vrata.

Nije moglo drugo ništa ni da se očekuje, do da su vrata bila zaključana!

Čovek iz Misurija sa najvećom pažnjom gurnu krivi nož između vrata i posle više pokušaja uspe da podigne oprugu od brave.

Kada je uhvatio za kvaku i hteo da otvori vrata, oseti otpor.

Prokletstvo! Iznutra je bila stavljena reza.

On gurnu nož u uzan otvor i dodirnu rezu. Pošlo mu je za rukom da namesti nož i da ga pažljivo povuče nazad.

To je pričinilo samo mali šum.

Međutim, vrata još uvek nisu popuštala.

Na njima je bila još jedna reza, koju maršal uspe da podigne na isti način.

Tada je konačno mogao da otvori vrata, odškrinu ih, uvuče se u mračan hodnik i zatvori ih bešumno za sobom.

Sada se nalazio samo pet koraka udaljen od vrata koja su vodila do prostorije u kojoj su maskirani ljudi imali savetovanje, a samo tri koraka od njega na levoj strani hodnika, vrata koja su vodila u krčmu.

Ona su bila samo prislonjena.

Maršal pažljivo oslušnu i zatim se pomeri napred.

Daske na podu bile su jake i na sreću nisu pravile nikakav šum.

Taman je hteo da prođe kroz prislonjena vrata u krčmu, kada začu tihi glas, koji je dolazio iz čovečjeg grla.

Da li je neko unutra spavao? U krčmi?

Maršal se okrete, stade kod vrata i pažljivo oslušnu ka krčmi.

Stvarno, tamo unutra je neko spavao.

Sasvim pažljivo Vajat Erp podiže vrata i uvuče se duboko sagnut u prostoriju krčme. Kroz široke prozore sa ulice i kroz prozora iz dvorišta prodiralo je prilično svetlosti u veliku prostoriju i čovek iz Misurija mogao je sa svoga mesta prilično dobro da razazna predmete u njoj. Sa leve strane bio je veliki šank, a... nije mogao da veruje svojim očima: na velikom šanku ležao je čovek!

Vajat se uspravi malo i pokuša

da pogleda na drugu stranu velike prostorije.

Napred pored prozora stajali su stolovi čija je glatka površina svetlucala. Desni ugao velike prostorije nije mogao dobro da se vidi. A pošto, osim glasnog hrkanja čoveka, inače nije moglo ništa drugo da se čuje, Vajat krenu na vrhovima prstiju prema šanku.

Munjevito pritište čoveku levu ruku na usta — i, u tom trenutku se dogodi!

Revolverski metak odjeknu u vazduhu. Metak fuknu kroz prostoriju, pogodi maršala pozadi u glavu, obori ga na stranu, tako da se više čaša i flaša sruši sa šanka, zatim se preturi preko šanka i ostade da leži ispružen na podu.

Pozadi, u tamnom uglu krčme stajao je visoko uzdignut bandit Cezarino Valeta. Još uvek je držao revolver koji se dimio u ruci.

Onaj što je spavao gore na šanku, smrtno preplašen iznenadnim napadom, potpuno se rasani. Video je nekog stranog čoveka kako mrtav leži pored šanka. Još uvek ošamućen, uspravi se, obrisa se po glavi, zgrabi posudu za ispiranje čaša i baci punu šaku vode u lice.

— Šta je to bilo? — prostenja potom, još uvek ništa ne shvatajući.

— Imamo posetu, — začulo se iz mraka krčme.

— Rino?

— Da, ja sam.

— Jesi li ga ti ulovio?

— Mislim da jesam.

— Prokletstvo! — Gata se spusti sa šanka i stade, klateći se, na noge. Morao je opet da dohvati vodu iz posude i da se sa njom popraska.

Protrese se kao neki pas i pođe nekoliko koraka, teturajući se.

— Hej, grom i pakao, kako je to moguće? Da li je dole neko od naših? — Ne bi me to začudilo, — začu se Valetin glas iz tame. Priđe lagano bliže, ali zastade na sigurnom odstojanju i izvan domašaja svetlosti. — Pogledaj ga.

Gata stade ispred nepomičnog tela i pogleda dole.

— Da, — reče, — ne bi me čudilo, ako bi bio neko od onih koji su hteli da me uklone.

— Izgleda da imaš mnogo prijatelja, — reče drugi iz tame. — Hajde, pogledaj ko je to.

Ne primetivši da je zahtev drugog došao kao neka zapovest. Gata kleknu i prevrnu nepomičnog čoveka sa poda na leđa — kako bi odmah, kao da ga je ubo otrovni pauk, skočio nazad.

— Hiljadu đavola! Znaš li ko je to?

Valeta je ostao da stoji u tami. Ne pomićući se hladno reče:

— Pojma nemam.

— Kada ti budem rekao ko je, nećeš biti tako miran.

Valeta, koji je svoj revolver vratio u futrolu, ponovo ga izvadi i zape oroz.

— Ko? — procedi muklo kroz zube.

Gata se pomeri još dva koraka unazad i takođe dohvati svoj revolver, držeći ga mirno svojom tobože povređenom rukom. Međutim, reči koje je izgovorio potom, kao da su ga gušile u njegovom promuklom grlu:

— To je Vajat Erp!

Valeta se od zaprepašćenja pomeri korak unazad i nalete na stolicu, koja se iza njega sa treskom sruši. — Jesi li poludeo?

— To je Vajat Erp, budi siguran u to.

Gata se sada povuče do vrata od hodnika.

— Ti si ga ubio.

— Pa, šta?

— Čoveče, shvataš li ti to? To je maršal. Leži ovde, mrtav je.

Valeta se povrati. Držao je revolver uperen u telo nepokretnog čoveka i procedi kroz zube:

— Sreća da sam ga uklonio.

— Da, da, — stenjao je Gata sa

vrata, brišući levom rukom krupne graške znoja sa čela. Košulja mu se lepila za leđa, a grlo postalo suvo kao barut. I jezik mu se lepio za nepca. Zahvatio ga je pasji strah.

Međutim, misli njegovog rivala bile su sada kristalno jasne i savršeno precizne.

Vajat Erp! To je značilo ipak da je kamp bio u najvećoj opasnosti. Gde je bio Vajat Erp, bio je takođe i Dok Holidej.

Sa tim mislima bile su trenutno povezane i sledeće, to jest na onog čoveka, herkulovske konstrukcije, onog gorostasa, koji je uvek nosio beli šešir i u futrolama dva revolvera sa crvenim drškama, sa kojima je umeo da rukuje, kao retko ko: Luk Šort!

Međutim, Valeta je odagnao paniku, koja htede da ga zahvati.

— Brzo, na prozor, Gata! Ispali tri upozoravajuća metka!

Valeta se sada pokazao kao rođeni zastupnik Lazara Kapučinija.

Gata upita još pre nego što je krenuo: — Gde si ga pogodio?

— Nišanio sam potiljak.

Gata je znao da Rino Valeta svoju metu nikada nije promašio, pogotovu sa tako male udaljenosti.

Nakon toga polete preko prostorijske do jednog prozora, podiže ga

isturi, revolver napolje i ispali tri upozoravajuća metka.

Međutim to uopšte nije bilo potrebno. Pucanj kojim je Valeta oborio onoga što je provalio u krčmu, već su odavno čuli u gradu. Pre svih bio je to Metju Gold, koji je stanovao odmah prekoputa, tako da izlete odmah na prozor, pogleda na ulicu i pojuri dole kako bi probudio Vebstera, koji je stanovao u susjednoj kući.

Ali, ovaj mu je već dolazio iz susjednog dvorišta u susret. Isto tako i Toker se brzo našao tu. On je stanovao po strani od saluna dve kuće dalje ka jugu. Odmah za njim došao je i Hardi Koldvel, nekadašnji posvajač pragova, teškim koracima preko dasaka verandi u Front stritu.

Perkins je stanovao pored kovača. Njega je takođe probudio Valetin pucanj, ali je tek tada skočio, kada je čuo tri upozoravajuća metka.

Samo još kockar Frederik Long nije još bio na svom mestu. Pri tome je još i bio najbliži, jer je, naime, stanovao odmah pored kuće, kroz koju je maršal svojevremeno mogao da pogleda u dvorište saluna.

Kao poplašeni pacovi sjurili su se „ljudi sa vešalima” duž Frontstrita i nadoše se tačno na onim mestima,

na kojima su se, prema uputstvima velikog vođe u ovakvom slučaju, imali da nađu.

Gata, koji je potpuno izgubio glavu, prodera se kroz prozor:

— Vajat Erp je u gradu!

— Jesi li poludeo — odbrusi mu Valeta. — Idiote! — Polete ka njemu, zgrabi ga i odvuče sa prozora.

— Ljudi na krovove! — viknu i sa time iznova pokaza da je imao pregled situacije. Jer, je na ulici bilo najopasnije i ljudi će na krovovima biti najsigurniji, a sem toga, biće u stanju sve najbolje da vide.

Međutim, to nije moglo dugo da traje.

Valeta se okrete i istrča iz krčme, kako bi sam se popeo na krov saluna, odakle je mogao sa visoke, na zapadni način podignute ograde, da ima odličan pregled na ulicu.

U tom momentu maršal otvorii oči. Pri slaboj svetlosti ugleda Gatu kako stoji kod prozora, tresući se, sa revolverom u desnoj ruci.

Vajat oseti snažan bol u potiljku i odmah shvati šta se dogodilo. Na njega je neko pucao i metak mora da je pod ostrim uglom sleteo sa metalne pločice, koju je već duže vremena nosio zakačenu pozadi pod šeširom i kojoj je do sada mogao

mного da zahvali. Pa ipak, metak ga je za jedno duže vreme ošamutio.

Šta sada?

Tamo pored prozora stajao je „čovek sa vešalima”, Laurentino Gata, sa revolverom u rukama.

Po ulici su mogli da se čuju žurmi koraci. A zatim, čuo je šum potkovanih čizama po krovovima.

Banda se, znači, utvrdila na krovovima.

Maršal je razmišljao da li da skoči, međutim, nije bio siguran hoće li biti u stanju odmah da dohvati skitnicu, koja je najmanje tri jarde dalje stajala od njega, tako da on neće imati vremena da upotrebi revolver.

Postojala je samo jedna mogućnost da obori čoveka. Morao je da se, svom snagom, brzo okrene i pokuša da dohvati bandita za noge.

Svoju nameru Vajat je trenutno sproveo u delo, jer nije mogao da izgubi nijednu sekundu.

Baci se u stranu i jako ispruži ruke. Odmah dohvati iznenađenog bandita za noge, naglo ga povuče i tresnu na pod.

Gati ispade revolver, te pokuša da se uspravi, ali našao se pred čovekom, čijim mogućnostima reagovanja nije dorastao. Maršal ga udar-

cem pesnice odbaci ispod prozorskog zida, o koji ovaj udari glavom i sruši se onesvešćen.

Vajat je, uprkos žurbi koja je bila neophodna, našao vremena da bandita veže za ruke i noge i da ga odvuče iza šanka.

Kada se uspravi, kroz glavu mu prostruja snažan bol.

Metak je ipak snažnije tresnuo o metalnu pločicu, nego što je to u početku mislio. On se saže, dohvati svoj šešir i ustanovi da je odostrag bio probušen i da je na metalnoj pločici bila dobra kvrga.

Dohvati rukom posudu sa vodom za ispiranje čaša i ohladi ranu, a zatim, brzo krenu iz krčme.

Bilo je, naravno, rizično da sada izađe u dvorište, jer je postojala opasnost da ga primete sa krova.

Gde je bio Dok Holidej? Gde je bio Luk Šort?

On se spusti sa prozora sa druge strane saluna u pobočno dvorište i ostade da leži duboko pognut nad zemljom. Ukoliko je neko mogao da ga primeti sa krova, onda je to bilo moguće samo sa krova susedne kuće.

Međutim, tamo je bilo sve mirno.

Varalica na kartama, Frederik Long, je, doduše, čuo upozorenje Valetino i popeo se na krov — ali se okrenuo prema njegovoj severnoj strani, pošto je verovao, da opasnost dolazi sa izlaza iz grada, odnosno odande gde se nalazio Dok Holidej.

Maršal krenu povijen prema kapiji i osmotri kroz pukotinu na drvenoj ogradi ka ulici.

Okolnost, da se banda popela na krovove, bila je upravo paklena.

Gde je bio veliki vođa? Ovo pitanje gorelo je kao vatra u maršalovom mozgu.

U tom trenutku odjeknu strahovito grlat glas preko Frontstrita i zabruja iznad čitavog logora. Bio je to glas Luka Šorta:

— Ostanite samo da čučite po krovovima, momci, biće divnih čulbastija. Grad će, naime, sada da bude sa obe strane zapaljen!

Bila je to izvanredna misao, jedan izvrstan blef! On je mogao da potiče samo od Doka Holideja.

Mogla je odmah da se čuje na jednom od krovova preko puta buka i odmah zatim neko skoči na krov od verande, a odatle u dvorište.

Bio je to čovek iz Čikaga, Rori Webster. Napravio je grešku što je otvorio vrata i izašao na ulicu.

Sa desne strane ulice odjeknu sna-

žan pucanj i tresnu odmah pored banditovog nosa u drvo. Drugi metak je došao za njim i otkide zločincu, vrh čizme.

Prigušenim krikom povuče se Webster nazad u dvorište.

Čovek iz Misurija prepoznao je odmah po odjeku revolvera, da je strelac bio Dok Holidej. Čovek iz Džordžije je znači stajao nedaleko od ovih vrata — možda tamo gde je bila Helmersova kuća.

U gradu opet nastade tišina.

Do ušiju čoveka iz Misurija dopre neki šum kao da neko nešto lagano struže.

Gore na krovu saluna nešto se pomerilo.

Vajat odluči da se vrati nazad u krčmu, kako bi banditu presekao put.

Kada je stigao do stepenica u hodniku, ugleda gore na ulazu u kuću neku senku, koja se odmah povuče.

Metak odjeknu pored stepeništa i zrna tresnu odmah pored desnog maršalovog ramena o jedan gvozdeni klin, od koga se odbi i fujknu kroz hodnik.

Valeta je stajao gore držeći u ruci oružje, koje se još dimilo.

— Dođi ovamo, pseto! — prodera se.

Vajat ostade miran i bez nervoze

hladno je stajao pored stepeništa i čekao.

Tada se dogodi nešto neočekivano. Valeta se okrete, polete ka jednom prozoru, naglo ga otvori i u velikom skoku nađe se u dvorištu. Bila je to nečuvana hrabrost, ukoliko to nije učinio iz očajanja.

Tada se odjednom nađoše svi na ulici.

Počeli su da beže, kao pacovi sa broda koji tone, u paničnom strahu od požara, koji im je bio najavljen od ljudi koji su prodrli u grad. Jer niko od njih nije sumnjao u to da je Teksašanin ozbiljno mislio.

Slaba svetlost dana koji se rađao i prvi meci čoveka iz Džordžije mogli su da donesu nešto drugo — u svakom slučaju u kampu Laddore izbila je panika.

Valeta je u velikim skokovima prešao preko dvorišta ka vratima, otvori ih i odmah ispali jedan metak ka sledećoj verandi, tamo gde je pretpostavljao da se nalazi čovek, koji je maločas pucao na Vebstera.

Međutim, Valeta nije imao sreće. Čovek kome je bio namenio brzi metak, bio je baš najbrži strelac koga je Divlji zapad ikada imao.

Dok Holidej otvori vatru prema svetlosti Valetinog revolvera. Metak pogodi skitnicu u desnu nadlakticu i obori ga nazad u dvorište.

Kao ranjena mačka u borbi za život, otrča „čovek sa vešalima” prema štali, prođe kroz nju i nestade. Kako mu je pošlo za rukom da pobegne iz ove paklene situacije, kasnije nije mogao niko da shvati.

Ali, ostali su već bili u glavnoj ulici i pokušali su da usamljenog protivnika koga su prepoznali po blistanju njegovih revolvera, savladaju, naime, Doka Holideja.

Oba teška revolvera nekadašnjeg lekara iz Bostona bljuvala su vatru. Webster je bio pogođen metkom u levo rame i tresnuo na zemlju.

Long, Toker i Koldvel stajali su sada napolju ispred saluna, kada se pred njima pojavi maršal.

Kao sablasne prilike stajali su sivoliki na ulici, obasjani slabom, avetinjskom svetlošću praskozorja.

— Ruke u vis! — kao zvuk metala čuli su naređenje čuvara zakona.

Grobna tišina. Niko se ne pomeri. Slika onih mračnih dana, koji su preko, u istočnim državama, civilizovanom svetu zamišljali kao sliku najnovije prošlosti, slika pionirske borbe Sjedinjenih Država.

To vreme još nije prošlo, to vreme bilo je još uvek prisutno.

Petnaest jardi iza maršala čučao je čovek ispod jedne verande, pakosno se cereći, bandit Metju Gold. U

rukama su mu bili teški revolveri, kojima je otvorio vatru.

Metak okrznu levi rukav čoveka iz Misurija.

Vajat se baci na zemlju i u padu opali.

Međutim, odjeknu metak ispod verande, nakon koga se začu snažan krik, a istovremeno i preteći glas čoveka iz Teksasa.

— Napolje iz mišje rupe, lupežu, inače ću te napuniti olovom!

Gold se pojavi na ulici i učini kao da će da se preda, ali ispali metak u pravcu Teksašanina.

Međutim, gigant, koji je stajao tu kao neko drvo, pucao je brže.

U okretu je maršal, odmah posle Goldovog metka, ispalio drugi primetivši u istom momentu tri druga razbojnika pred sobom, u čijim je očima video da su bili opčinjeni rizičnim i majstorski izvedenim skokovima čoveka iz Misurija.

Frederik Long opali takođe. Međutim, njegov metak je promašio svoj cilj.

Maršal mu izbi metkom kolt iz ruke i odmah skoči na noge.

— Predaj se — ili ćeš umreti!

Long se nije predavao. Verovatno da još nije shvatio, poteže levom rukom ka drugom revolveru i htede da ispali metak kroz dno futrole.

Tada ga pogodi metak čoveka iz Džordžije, tačno u doboš njegovog oružja.

Longove ruke se mehanički podiгоše uvis.

— Drži ih tako! — opomenu ga zvonki glas kockarev.

Ali, tu su stajali još Toker i Koldvel!

Odjednom se pojavi i boginjavi Perkins.

Vajat Erp skoči ka Tokeru i obori ga strahovitim udarcem na zemlju.

Koldvel podmuklo podiже ruke, kao da je hteo da se preda, ali, leva ruka mu ipak polete ka revolveru.

Snažan udarac spoljnim delom šake maršala, odbaci ga na kuću.

Preko, odmah pored Perkinsa, odjednom se pojavi ogromna prilika čoveka iz Teksasa.

— Šape uvis, amigo, inače će biti salate od kostiju.

Perkins nije hteo još da kapitulira, još uvek ne.

Luk ga tada dohvati, podiже uvis i tresnu na ulicu.

Bilo je obeshrabrujuće tiho u Fornstritu, u kampu Ladore.

Miris baruta koji je pekao oči dizao se duž verandi kao oblak magle.

Preko se začu kako neko pali šibicu. Bio je to Džordžijanac, koji je pripaljivao cigaretu.

Bitka je bila okončana.

Ljudi na ulici su bili svi živi — ali se niko nije pomerao.

Maršal se tada okrete, polete u dvorište krčme, naglo otvori vrata od štale — i ukočeno pogleda kao skamenjen u crnog konja, čiji je kaiš na sedlu bio zarezan!

Gde je bio njegov gospodar?

Dok su svi zarobljeni bili vezani na verandi krčme i od strane Teksašanina čuvani, dva prijatelja iz

Dodža grozničavo su tragali za čovekom, zbog koga je i bila čitava borba i ova riskantna poseta kampa Ladore.

Međutim, pre bi se našla igla u plastu sena. Vođa bande nije više bio u kampu Ladore.

Ili ga je napustio još kada su se pojavila tri vuka sa Zapada, ili odmah posle prvog Valetinog pucnja.

Vredno je bilo da se primeći da je svog crnog konja ostavio i umesto njega uzeo drugog konja.

Kada su dva prijatelja iz Dodža došla nazad na verandu, Luk Šort

video je u očima obojice, da je tražanje bilo uzaludno.

Na istoku se rađalo sunce na horizontu, bacajući svoje narandžaste zrake nad gradom, koji je samo za kratko vreme bio određen da živi zlim životom, kako bi sada opet utonuo u sivu svakidašnjicu.

Dok Holidej je stajao na kraju verande i gledao prema rečnoj dolini. Kao za sebe reče:

— Veliki vođa je mnogo lukaviji i opasniji nego što sam ja pretpostavljao.

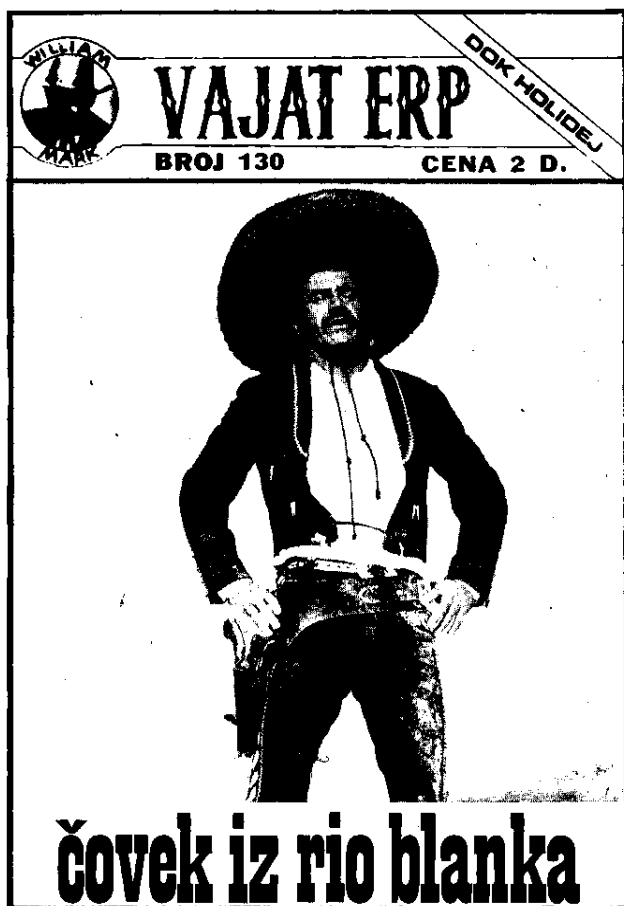
KRAJ

SREBRNA ZVEZDA

svake druge srede u svim kioscima

ČITAJTE SLEDEĆI ROMAN

SVAKE SUBOTE
NOVA SVESKA!
64 STRANE - 2 DINARA!

Izdaje i štampa NIP „FORUM“, Novi Sad, Vojvode Mišića 1. Odgovorni urednik: Svelozar TOMIĆ. Izbor i kreacija: D. MILOSAVLJEVIĆ. Pretplata za 3 meseca 26 dinara, za 6 meseci 52 dinara, za jednu godinu 104 dinara. Za inostranstvo cene su dvostruke. Uplaćivati na žiro-račun 657-1-255 sa naznakom za „Vajat Erpa“.

6. novembar 1971.